

„Vienybė Lietuviŋkų“

IŠEINA KAS SEREDA

BROOKLYN, N. Y. NEW YORK

Prenumerata metams:

Suvienyose Valstijose..... \$2.00
Europoje ir kitur..... \$3.00
Kanadoje..... \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus
Prenumerata metams skaitesiu nuo
laiko užrašymo, ne nuo Naujų
Metų.

Apgarsinimų kainų klauskite
laišku.

J. J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 GRAND ST.

Brooklyn, New York.

THE LITHUANIAN WEEKLY „Vienybė Lietuviŋkų“

PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK

Yearly subscription rate

In the United States..... \$2.00

To Foreign Countries..... \$3.00

To Canada..... \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to
the publishers:

J. J. Paukštis & K. Brazys

120-124 GRAND ST.

Brooklyn, New York

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 17.

Brooklyn, N. Y. 24 d. Balandžio (April) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVII.

DELEI TRAGEDIJOS ANT JŪRIŲ.

Pereitos savaitės atsitikimas su laivu „Titanic“ ant Atlantiko vandenyno sujudo visą pasaulį, nes dar niekad naujoje historijoje tiek daug žmonių neprazuvo nuo vieno laivo. Jeigu senovėje kartais jūrių audros ar tai atsitikęs ant laivo gaisras pagriebdavo sau daugelį aukų, tai dar galima būdavo dovanoti, atsiminus, kad tuomet žėgliniai laivukai būdavo prasčiausiai padaryti ir juos jūrių audros galėdavo kaip kokią skiedrą bile valandą apversiti. Patsai Kolumbas ir kiti viduramžių keliautojai atkako į šitą kraštą mažai kuo geresniuose laivukuose, ką dabar pas mus upėse pluduriuoja, yt geldos. Ir jie tomis geldomis atrado šį Naująjį Svietą. Ką dabar reikia pasakyti apie užpereitos nedėlios nuskendusį laivą „Titanic“, kuris buvo didžiausias ir žiauriausias gamtos pasijukimas ant žmogaus ir pasigyrimų! Jeigu žmogus apgalėjo vilnis, apsisergėjo nuo ugnies ir nuo visokių jam žinomų pavojų, tai štai susitiko ant jūrių ledo gabalą ir didžiausias geležinis laivas nuėjo ant dugno veik su pusantro tūkstančio keleivių!

Šita baisi tragedija gal dabar atkreips pasaulio akis ir ant laivų kompanijų, kurios būdavoja milžiniškus laivus, lenktyniuodamos viena su kita, o mažai tepaiso apie užtektiną apsergėjimą žmonių nelaimėje. Pasakojama, kad ir ant laivo „Titanic“ nebuvo gelbėtinųjų laivelių nei pusės tiek, kiek yra reikalinga del tokio didelio pasažierių skaičiaus, kokį buvo suėmęs laivas „Titanic“. Jeigu užtektinai būtų buvę tų laivelių ir jie būtų buvę taip lengvai pritaisyti nuleisti, kaip kariumenėje išdisciplinuoti kareiviai momentališkai moka perkiltoti didžiausias kanuoles ir būrius žmonių, tai šita minia žmonių būtų buvusi išgelbėta, ant laivelių susodinta ir kiti laivai būtų juos visus suėmę. Bet čia šito nebūta. Laivų kompanijos apie tokius atsitikimus mažai galvojo. Joms pirmiausia rū-

pi kitas kompanijas aplenktilaivų didumui ir paveržimui keleivių. Teisingai vokiečių laikraščiai po šito atsitikimo rašė, kad vokiečių laivai iš to atžvilgio yra geriau apsergėti, kad mažesni vokiečių laivai turi po daug daugiau atsarginių laivelių, negu turėjo nelaimingasis „Titanic“. Čia tai ir pareiškia tuojaus skirtumą vokiečių ir anglų pobūdžio ir psichologijos. Vokietis visuomet daugiau pirma apgalvoja, net ir grynai biznio reikaluose, ir jis daro kad visokiame atsitikime kuoma žiauriai jam ir kitiems prisieitų nukentėti. Visai atbulai daro anglas. Jisai daro visą skubotai, galvatrukčiais; jis daro akių plotu ir grandioziškai. Bet užtai jau pas anglus ir jų pusbrolius amerikonus ir nelaimės visuomet būna grandioziškos, milžiniškos. Tai vis pasekmė greito ir su pramušta vertelgos galva padaryto darbo. Už tą tūkstančiai žmonių turi nukentėti.

Su laivu „Titanic“ nuėjo ant dugno daugelis garsių pasaulio žmonių, bet dar daugiau šiaip prastų žmonių, kuriems pasitaikė iš Anglijos ant šito laivo išėsti. Jie manė turėsį laimę ir garbę, kad ant naujo laivo, pirmą sykį plaukiančio, jiems teko važiuoti. Bet nabagai nuvažiojo ir amžinastį. Daugumas buvo paprastųjų emigrantų, kurie važiojo į Ameriką laimės jėškoti, bet jų daugiau nebepamatys jų tėvynėje pasilikę namiškaiai: tėvai, motinos, broliai, seseris, žmonos ir vaikeliai. Gal tik po ilgo laiko tenai jie išgirs, kad jų išleistas mylimuosius ant šio svieto nebeparegės! Gal buvo ant „Titanic“ ir mūsų vientaučių lietuvių, — iš anglišku sukeimariuotų pavardžių daugelis matosi labai panašii į lietuviškas. Jie šito krašto jau nebe pasiekė ir mums nebepasakys, kokią jie turėjo kelionę... Tai baisi, baisi ir baisi tragedija!

Visi yra nelaimingi, kurie sutinka, tokią nelaimę. Nelaimingi ir tie keletas desėtkų milijonierių bei šiaip augštų ir visame pasaulyje žinomų žmonių. Bet dar sunkiau tiems vargdieniams, kurie visą turtą su savim vežėsi, o užpakalyje savęs paliko našlaitystėje bėdinas šeimynas. Rods New Yorko geraširdies moteris, po iniciativa majoro Gaynoro, sutvėrė šelpimo komitetą ir jau tūkstančius

dolerių tam tikslui surinko, bet niekas neatlygė tos pra-gaišties, kurią keleiviai nukentėjo. Nei gi laivo kompanija užtektinai tą atlygė, jeigu keleivių giminės ir skųs ją už atlyginimą. Tai ilga ir sunki del vargšų žmonių procedūra. Viskas, ką žmonija iš šitos tragedijos galės laimėti, tai apsisau-gijimą ateityje. Jau dabar Amerikos kongresas greituoju įneša billių, kuriuomi geriau sutvarkys laivų kompanijas. Žadama net šitą atsitikimą greitai perduoti į tarptautinį visų šalių susivažiavimą, kurį tam tikslui manoma sušaukti Haagon. Ar daug iš to bus padaryta, tai laikas parodys. Bet vienas dalykas vis labiau išeina aikštėn, tai jūrių kelių nacionalizavimas (aptautinimas), kaip tas tapo padaryta visose šalyse su krasa (paėta). Tik tada bus geriau sutvarkyta keleivystė ant sausumos ir ant vandens, kada visi žemės ir jūrių keliai bus paimti į valstybės rankas. Tada nelaimė atsitikus bus ką ir atsakomybėn patraukti. Tada valstybė turės užtikrinti netik gyviems jų gyvybę, bet ir likusiems globą. Valstybės rankose esant sauszemio ir jūrių komunikacijai, nebus reikalo ir lenktyniuotis už dirbinį didžiausių laivų milžinų, bet bus tie patįs, kokie yra, labiau apsergima; bus drąsiau galima sėsti net ant tokios geldos jūre, ant kokios Kolumbas į šį kraštą atvažiojo. Visas pažangusis pasaulis laukia, kad keliai būtų naciona-lizuoti, kaip va Rusijoje ir Vokietijoje arba Francijoje į valdžios rankas yra paimti gelžkeliai. Jau kaip yra prastas rėdas Rusijoje, bet tenai ant gelžkelių neat-sitinka tokių milžiniškų nelaimių, kaip va sakysim Amerikoje, kur gelžkeliai yra privatiškų kapitalistų rankose. Pažiūrėtum, koki triukšmą būtų pakėlė amerikona ir anglai, jeigu šitai vietoj „Titanico“ būtų nuskendęs koksai laivukas rusų kompanijū, kurios rusų valdžios suvaržytos! Būtų sakoma, kad tai „supuvusi rusų sistema tik neša pasauliui nelaimes.“ Bet dabar jau atsitiko nelaimė iš visai kulturingų ir viską ant svieto aplenkiančių anglų. Nebėra peikimui žodžių. Čia jau nebe žmonių kulturingumas kaltas, bet nelemtas dolerio šokis tarpe milijoninių kompanijū. Ir gal būt nelaimingai žuvę

milijonieriai ir šiaip pasaulij garsingi ir garbingi žmonės tik privers visų kraštų valstybes pagalvoti apie prišartinusį laiką naciona-lizuoti jūrių kelius.

PERZVALGA.

Našlių ir našlaičių fondas. Šie metai taip gi derlingi fondais. Nesenai atsidarė kaipir fondas šelpimui poeto Jovaro. Tuompat laiku p. Šlitskis padarė pradžią fondui vaikų laikraštis leisti. Dabar „Tėv.“ N16 p. S. L. A. narys Darbštuolis su 50 centų padaro pradžią šelpimui našlių ir našlaičių. Kiekvienas fondas turi savo gerus tikslus. Bet našlių ir našlaičių fondas ypač yra pas mus reikalingas. Todel nuosirdžiai jį sveikiname.

SLA. historija. p. Strimaitis per „Tėv.“ praneša, kad SLA. historijos rankraštis jau esąs gautas ir Lit. Komiteto peržiūrtas. Bet nėsą užtvirtinta: ar tinka ar ne. Todel šitos historijos dar nei nespausdysia, o lauksią seimo. — Gaila, kad taip svarbus veikalas vis tolyn velkasi su atspausdinimu. Ta kninga juk bus netik SLA., bet ir viso lietuvių amerikiečių judėjimo historija.

Rado seną Lietuvos žemlapį. Kauno žurnalas „Draugija“ praneša, jogei Florencijos mieste, Italijoje, surasta spalvuotas žemlapis, nupieštas kokio tenai vienuolio, ir parodąs Lietuvą dar 14-tame amžiuje. Tai labai svarbus historiskai-geografiškas radinys.

Išvertė Sekspiro „Macbeth“. „Lietuvos“ N16, p. Kalėdų Kaukė praneša, užbaigęs versti lietuvių kalbon Sekspiro tragediją „Macbeth“. — Būtų svarbu, kad kas paimtų visus Sekspiro veikalus gerai lietuviškai iš-versti.

IŠ VISUR.

Sufragistės senovėje. Mato-mai, kad šių dienų sufragistės visai nebe naujas daiktas. Tą liū-dija nesena Italijoje rasti doku-mentai, atkasant žemėse užgriuvusį miestą Pompeii. Čia atkas-ta viena vyno krautuvė-saliūnas, ant kurios sienų rado inbrėžta at-sišaukimą, kad piliečiai balsuotų už tūlą moterį, miesto valdybon kandidatę. Po atšišaukimu pasirašo dvi moteris, romėnų sufra-gistės: Smyrene ir Aegle. Taigi jau netol 2000 metų, kaip sufra-gisčių jau būta!

Karalius savo pačią areštuoja. Praneša iš Saksonijos, jog karalius Frederick noris suimti ir uždaryti kailėjiman, savo buvu-

sią pačią Saksonijos ex-prince-są. Mat jinai parašiusi atsimini-mus, o juose esą gerokai iškeden-ta karaliaus dvaro gyvenimas.

Italai paskandino turkų laivą. Italų karinomenė užpuolė bombarduoti turkišką portą Sa-mos. Paskandino vieną turkų šarvuočių laivą ir užgriebė vieną Chedivo yachtą. Girdėtis, kad Turkija rengiasi visus italus iš savo žemės išvaryti.

Sinclair užrubežyje išnieki-no Ameriką. Londonan atvažia-vo garsus amerikony beletristas, Upton Sinclair („Raisto“ auto-rius) ir viename klube po bankietui išrėžė prakalbą, kurioje išnieki-no Ameriką ir prez. Taftą. Sa-koma, išsireiškė taip aštriai, kad Taftas galėtų Sinclair'ą patraukti teisman. Londono laikraščiai papeikią patį Sinclair'ą, kad jis svetur savo kraštą išpeikė. Sako, anglas niekuomet taip neišpeiks Anglijos.

Anglijos girtuoklystė. Lon-dono statistikos bjūras padūoda, kad per 1911 m. Anglijoje išgerta alkoholiaus už \$180,000,000. Daugiau, negu kada-nors pirmiau. Priežastis tokios didelės tais me-tais girtuoklystės buvusi ilga ir giedri vasara.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. Apie pilies kalną. Nėkartą jau buvo rašyta apie Vil-niaus Pilies kalnų, kurriogso senovės lietuvių tvirtovės griuvėsiai, atmintis tų laikų, kuomet da sa-vo valstybę turėjo ir nuo nieko nepriklausė. Taigi Vilniaus mie-sto valdyba (o ten sėdi lenkai), norėjo ant to kalno ar tame kalne intaisyti vandentraukini bokštą, kur Vilniui reikalingas vanduo būtų laikomas. Vilnių gyvenan-tieji lietuviai tam miesto dūmos nutarimui pasipriešino, padavė valdžiai skundą, parašė lietuvių laikraščiuose daugybę protestų. Taigi dabar kol kas ir valdžia tam Vilniaus valdybos sumany-nui pasipriešino ir uždraudė tą kalną kasinėti.

JOZELIŠKIS, Biržų val. Pan-pav. Mūsų valsčiuje atsirado ste-būklingas gydytojas, visiems ži-nomas ūkininkas Jonas Plepys. Jis duoda ligoniams iš šulinio vandenio ir paglosto rankomis so-panėią vietą. Ligoniai jau per kelius valsčius važiuoja ir gerus piningus veža. Pirmiau jis buvo Amerikoje. Pagrižęs namo, pa-baigoje 1911 m. pradėjo žmones apgaudinėti savo stebūklingu gy-dymu. Ar ne gėda mums, kad mes dar ligsiol negalim atskirti tikro gydytojo nuo apgaviko.

Žioplai Valstietis. VILKAVIŠKIS, Suv. gub. Pa-vieto viršininkas prisakė vaitams surinkti visų gyventojų aktų ko-

pijas ir užrašyti kiek kas valdo žemės. Tas daroma prie Dūmos rinkimus. Pirmiau to nedaryda-vo. Dabar daugumas aktų kopi-jų neturi, — tai teisme, tai taip kur pasiūsta, tai pas rejentą. Ki-tam toli išsiimti akto NN. Tokiu būdu daugumas negalės dalyvau-ti Dūmos rinkimuose. J. R.

Baisi katastrofa ant okeano.

Kada pereitą savaitę mes pir-mutinę telegramą pagavom prieš-pat dėjimą mūsų laikraščio į pre-są, tai dar manėme, kad tiktai pas-kalal. Deja. Tai buvo baisi teisybė! Kasgi galėjo tikėtis, kad didžiansis ant svieto laivas „Titanic“ nueis ant marių dug-no ir nuneš su savim tokia daugy-bė žmonių? Bet jau tą pačią dien-ą parėjo žinios, kad „Titanic“ nuskendo.

Laivas „Titanic“ prigulėjo White Star kompanijos linijai. Buvė tik ką padavavotas ir nešė su savim apie 45,000 tonų sunkmo. Tai buvo jūrių milžinas, il-gumo 882 pėdų ir 6 colių, pločio — 92 pėdų ir augščio — 105 pė-dų su keturiais kaminais. Ant jo galima buvo susodinti 2,500 pasa-žierių ir 800 matrosų. Tas milžiniškas jurių palocius kaštavo padirbti \$7,500,000. Kada jisai iš-plaukė iš Belfasto, Anglijoje, iš-sivežė tuom tarpu 2,340 žmonių, iš kurių buvo I. klasėj 330 kelei-vių, II. klasėj 320, III. klasėj — 750, o laivo oficerių ir matrosų išviso buvo 940.

Balandžio iš 14 dienos į 15, tai yra nedėlios naktį prieš panedė-lį, apie 2:20 val. po pusianak-čio, nelaimingasis laivas jau bu-bo atplaukęs nebetoli Amerikos, bet gerokai pasisukęs į šiaurės pusę. Čia tai ir patiko jį nelai-mė — susidūrė tamsios nakties laiku su milžinišku ledų kalnu. Tokių kalnų apie tą vietą iš šiau-rės atplūduriaų apie kokią 50, kuriuos kiti laivai jau buvo matę ir „Titanic“ persergėjo. Bet del kokiių tai priežasčių „Titanic“ šito persergėjimo ar tai nepa-klusė ar tai mįslijo kad galės ir ledų kalnus suardyti. Gana to, kad minėtą valandą „Titanic“ su visu smarkumu užėiauzė ant ledų kalno, įvyko pasibaisėtinas sutrenkimas, nuo kurio staigu su-gedo laivo mašinerijos, prie to sako visa apačia laivo nuskilo ir momentališkai pradėjo iš apačios eiti į laivą vanduo. Žodžiu sa-kant, pradėjo „Titanic“ skęsti. Matant pavojų, laivo kapitonas Smith greitai paliepė duoti bevie-linius telegramus į visas puses ant jūrių, kad katrie tik laivai gali, pasiskubintų ant pagalbos.

skyrus sumanymą, buvo susaukę tam tikrą konferenciją, kad pasikalbėti apie įvairius reikalus ir pagerinimą vietinių lietuvių būvio.

Šios konferencijas tikslas yra tokis:

1. Kaip prašalinti kazirnikus ir kitokius nedorus pasielgimus, kurie čia kenkia visuomenei.

2. Kad neužsikentė viena-kita draugijoms, darant kokius viešus susirinkimus, balius, teatrų ir tt, kad neatsitiktų viena diena dviejų viešų susirinkimų.

3. Kad nebūtų tarpe draugijų užsigaudinėjimų ir išsineikinimų. Tie visi sumanymai tapo priimti per pirmąją konferenciją, kuri atsibuvo 25 d. vasario 1913 m. Taut. Namų svetainėje, 101 Grand str., Brooklyn, N. Y. Pirmojo konferencijoj dalyvavo 18 draugijų. Pradėta jau tie sumanymai vykinti su dideliu pasisekimu. Jaučiame, kad šitas mums lietuviams atneš didelę naudą.

Antroji konferencija atsibuvo 31 d. kovo, 1912 m. Priimta buvo delegatų raportai ir išrinkta komisija išdirbimui plano arba projekto, kaip turėtų šita konferencija elgtis. Tas pasiliko ant sekančios konferencijos, kuri atsibuvo 12 d. gegužio, nedėlio 2-ą val. po pietų, Taut. Namų salėje, 101 Grand str., Brooklyn, N. Y. Taigi gerbjamieji draugai, kurie esate išrinkti delegatais, nepamirškite pribūti; ir da katros draugijos neturite išrinkę delegatų, malonėkite išrinkti ir mandatų induoti, nes reikia visoms draugystėms vienytis. Taipgi pranešame tiems, kurie esate nuskrūsti per niekadėjus, o žinote jų pavardes ir gyvenimo vietą, su tikru darodumu galite atsiųskiti per laišką arba asabiškai. Tik su tikru darodumu ir su savo antrašu. Kitaip nebus priimta.

S. M. Karvelis,
Konferencijos Sekretorius.

PASSAIC, N. J.

Po ilgo snudurio, kuris tęsėsi apie 10 metų, vietinė 47-ta SLA. kuopa surengė pirmą kart 13 balandžio labai dailų vakarėlį, t. y. balių su prakalbos. Buvo du kalbėtojai: pp. Bukšmaitis iš New Yorko ir p. J. O. Širvydas iš Brooklyno, N. Y. Pirmasis kalbėjo apie žmonių fanatiškumą, kuriuos prilygino ligoniams. Jis sakė, kad į viską reikia žiūrėti visapusiškai, be iškalno nusuktos nuomonės, tai yra kritiškai. Jis taipgi trumpai paaiškino apie SLA., ir ragino į jį rašytis. Jo kalba patiko.

p. J. O. Širvydas kalbėjo apie organizacijų reikalingumą, kad mums reikia dar ir naujų organizacijų, būtinai reikia gymnastiškų klubų, steigti kooperacijas ir tirsčiau apgyventose lietuvių vietose statyti tautiškus namus, kaip daro Belgijos darbininkai. Palytėjo net streikus ir ką darbininkų rimta vienybė jų labai padaro.

Tą vakarėlį reikia skaityti nusisekusių; nors publikos nedaug tebuvo, nes čionai ir lietuvių nedaug tėra. Būtų gerai, kad ir ateityje šios kuopos darbtesni nariai, o ypatingai Juozas Sakatauskas, kuris knopai labai noriai darbuojasi, surengtų panašius vakarėlius, bei užsiimtų rengimu paskaitų, referatų ir t. p., nes tas viskas yra pageidaujama.

P. Sakatauskas.

WATERBURY, CONN.

Sunku rasti kita vieta, kur būtų taip tirstai lietuvių apgyventa ir turėtų tiek draugysčių, kaip čionai.

13 d. balandžio buvo čia atsilankęs p. Ruseckas, su tikslu su-

organizuoti uniją I. W. W. Bet šiuomi kartu galutinai sutverti nepavyko, nes čionai žmonės dar nesupranta unijos vertės, ir sako: kaip Dievas duos, taip ir bus gerai. Mums unija esą nieko negelbės. Gaila, kad tik tiek mes dar tesuprantame.

Balandžio 10 d. Teatrališka Dr. ja „Aidas“ sulosė teatrą „Živilė“. Nusisekė gerai. Linkėtina, kad ir daugiau tokių teatrų būtų lošiama.

Ateivys-

SPRINGFIELD, ILL.

Balandžio 11 d. čia nusišovė Simas Katkevičius, apie 22 metų amžiaus vaikiną. Priežastis buvo tokia. Nežinia kas pavogė iš jo kišenės kiek turėjo pinigų namie būnant. O čia sustojus anglių kasykloms dirbti nuo 1 balandžio rengėsi važiuoti kur toliaus darbo jieskoti. Neteikęs pinigų, užlipo ant antrų lubų ir paršė kortelę atsisveikindamas ir dėkavodamas už įnamystės laikymą. Poto paleido į save šūvį. Veik parą da buvo gyvas.

Šiuom kart sustojus anglių kasykloms gerokai platinasi ir girtybė; kur nepažvelgsi, užia yt bitis avilyje.

Balandžio pradžioje į mus miestą buvo atvažiavęs p. Rooseveltas, prakalbas sakyty. Gyrė savo partiją ir pats save.

A. Čekanauskas.

WOCESTER, MASS.

Pas mus blogos naujienos. Kaip jau girdėjote, jog žada atvažiuoti I. W. W. organizatoriai, ir suorganizavę darbininkus, išvesti ant streikų. Bet tas šiūm sykiu atsitiko vien tik ant skriaudos Worcesterio lietuviams. Dalykas tame. Balandžio 7 d. buvo tarptautiškos prakalbos: lietuvių, lenkų, rusų. Kalbėjo Jonas Šmitas. Nurodė viską gana aiškiai ir teisingai. Bet kadangi mūsų miesto tūli karštuoliai, norėdami pasirodyti dideliais vyrais priešai vietinius lietuvius ir ant sykiu suardysią kapitalistų galybę, išbliovė per daug toli, pertai dabar veja visus lietuvius iš dirbtuvių. Praeitą savaitę į tris šimtus lietuvių darbininkų neteko darbo. Be abejonės, išvaikys ir likusius. Taigi matome kokią naudą lietuviams iš to turi delei keletos žemos dvasios vyrų. Juk supraskim, argi mes vieni lietuviai galime ką padaryti? Lai pirmą organizuojasi tikstantysiai, o mes desėtkai pataikysime pasiekti juos.

Alex Bulevičius.

ROCKFORD, ILL.

13 balandžio čia Sv. Mikolo Dr-tė buvo parengusi vakarą su prakalbos paminėjimui savo 5-kių metų sukaktuvėms. Kalbėtoju buvo pakviestas Dr. A. K. Rutkauskas iš So. Chicagos. Jis savo kalboje ragino lietuvius rūpintis daugiaus pakėlimu lietuviškos dvasios, ir aiškiai nurodė, kokią naudą tėvai turi iš savo suamerikonėjusių vaikų. O suamerikonėjimas vaikų, tai yra pačių tėvų kaltė. Sako: „Angliška kalba mums yra reikalinga, bet anaaptol jos nesimokinkite nuo vaikų“, t. y. nekalbėti namuose su jais angliškai. Nes kada vaikas jau tik pradeda lankyti mokyklon, tai jis parėjęs iš mokyklos namuose jau nekalbės su tėvais lietuviškai, bet tik angliškai, ir jau vaikas ims tėvus mokyti; ir tokiu būdu, vaikas pradeda manyti, kad jis jau daugiaus žino už tėvą. O toliaus, paaugęs, visai tėvų neklauso; ir jeigu tėvas kada-nors nori pamokinti, tai tokis vaikas pasako tėvui „good bye“...

Toliaus, p. Rutkauskas priminė, kad dar yra žmonės, kurie

vieton prisidėti prie pakėlimo ir auklėjimo lietuviškos dvasios ir doros, prisideda prie auklėjimo ištvirkimo, o vienu iš tokių yra „Keleivis“, kuris spjauo ant lietuviškos tautos, iš kurios prakaito jis minta, ir savo skiltyse vartoja mūsų lietuvišką kalbą.

Po prakalbos p. Rutkauskas paragino paaukauti Tautiškam Namui Vilniuje; jis pats pirmiausia \$5 paaukavo, ir iš viso per \$10 surinkta.

P. A. Deltuva.

SO. OMAHA, NEB.

Dar nebuvo minėta mūsų laikraščiuose apie čionykščią lietuvių jaunuomenę. 1911 m. gruodžio 15 susitvėrė Birutės Dainorių Klubas iš 20 ypatų. Jis yra bepartiviškas. Jos tikslas — tobulinti lietuvišką dailę, supažindinti visuomenę su dainelėmis, su istoriškais perstatymais iš praeities ir šiandieninių nuotikių. Valdya išrinkta: p-lė T. Maslauskaitė, choro dirigentė, kuri gerai moka lavinti; F. Uzdavinis, prezidentu, S. Zalpis vice-prezidentu, Al. Zalpis raštinku. Dabar rengiama perstatyti „Netikėtai“ ir „Kunduktorius“ 12 gegužio.

Vėl susitvėrė lietuvių jaunuomenės Benas, s. m. kovo 15 d. iš 16 ypatų. Uoliai imasi prie darbo. Beną mokina iš Omahos italijonas ir greitai laiku žada gerai išmokinti. Geros kloties So. Omahos lietuvių jaunuomenei!

Al. Zalpis.

GARDNER, MASS.

Balandžio 19 d. Finų Workers Buildinge Gardnerio artistų kuopa „Aidas“ vaidino garšų veikalą „Ponas ir Muzikai“, A. Gužučio 6 aktų dramą.

Veikalas yra istoriškas ir aiškiai perstato indomius atsitikimus Lietuvoje, laike baudžiaivos 1853—1859 metuose. Rolė Baltuvieneš, senos ūkininkės atliko L. Bekešienė; Liudytės — M. Duržinskiūtė; Ignaco — A. Valaševičius; Stanio — P. Krykščius; grapo Magerskio — J. Družinskas; Alaburdos — J. Geidžiūnas; Onytės — p-lė Aleknaite; klebono — Pekaraitis; Dundulio — Klinga; Jono Magerskio tarno — J. Urbonas; žydo Leizerio — J. Varekojis; Berelio — M. Stakėnas; Tomkos — R. Mačys.

Drama perstato, kaip grafas Magerskis taip labai pamylėjo vie no ūkininko dukterį ir nusiuntė savo urėdą Alaburdą, kad jis pargabentų Liudytę į dvarą; bet kada urėdas pribuvo pas Liudytę ir pradėjo jos gražumą girti, kalbinėti kad pas poną eitų už jo mylimą, tai Liudytė nepriėmė pono norą ir Alaburdą pono urėdą apdaužė per ausį. Toliaus, kaip Magerskis gavo žinoti, kad Liudytė neapsiima būti mylima, paliepė Liudytę kai ji nueis ant kapinių melstis, kad aną pavogtų ir varu pargabentų.

Magerskio tarnai pavogė Liudytę ir pristatė jam; bet Liudytė vis nepriėmė pono meilės; tada grafas ją užrakino kalėjiman. Antra žingėdi rolė ūkininkaičio Ignaco Bajonio, kurį tėvai leido į kuningus, bet del Liudytės gražumo nebestojo kuninguos ir pateko į turkų ir rusų karę po Sevastopoliu, kur labai atsižymėjo narsumu ir gavo laipsnį kapitono.

Žydų rolė taipgi žingėdi, — parodo, kaip žydai išjuokia muzikų ir ponų mokyklas, o žydiškas išaugstina, ir pasako, kad jų mokyklose mokina, kad ponai ir muzikai yra javų pėdas, o žydai — kūlikai.

Pertraukose buvo dainos ir monologai; lietuviškai dainavo Korzanieneš; angliškai — p-lė M. Ralšaučiūtė ir Ona Aleliniūtė; sudainavo dainą „Daisies Wont

Tell“.

Tą pačią dieną buvo ten šokiai ir lakiojanti krasa su dovanomis. Kaip sakė klerkas Kučinskas (Heywoodes boselio sūnus), kad 1 dovaną laimėjo Ona Mocketė, spilką; 2 Gardnerio beno kapelmeisteris A. Račkauskas, laikrodį.

M. Stakėnas.

ELIZABETH, N. J.

Balandžio 19 d. vietinių artistų tuopa atvaizdinta komedija „Švarkas ir Milinė“. Vaidinimas pavyko gana gerai, praleidžiant silpnumus. Žmonių buvo pilna svetainė. Po vaidinimui vietinis parapijos choras sudainavo tris dainas, iš kurių labjausiai žmonėms patiko „Šaltysius“. Vienas senukas net apsiašarėjo iš džiaugsmo, išgirdęs savo seną pažįstamą dainelę.

Girdėjau, jog ir Newark'o artistai mokinasi „Švarkas ir Milinė“. Tokiu būdu tris grupos mokinasi tą vieną komediją: Brooklyne, Elizabethhe ir Newark, kur būtų buvę galima vienai grupei tą atlikti — vaidinti visose trijose vietose. Brooklyno artistai, kaip pirmieji būtų galėję vaidinti Elizabethhe ir Newark; Elizabetho artistai išsimokinę kokią kitą komediją būtų galėję vaidinti Brooklyne ir Newark, o Newarko artistai vėl gi savąją komediją būtų galėję vaidinti Brooklyne ir Elizabethhe. Tokiu būdu mus artistam susitarus, visų trijų vietų žmonės būtų gavę progą regėti tris vaidinimus. Ar nevertėtų ateityje mūsų artistams susiorganizuoti ir tuomi daugiaus vaidinimų mūsų žmonėms parodyti.

Mikas.

KELETAS ŽODŽIŲ APIE STREIKUS.

Dabartiniame laike į kokį tik laikraštį dirstelsi, tuojaus patėmysi jau inkrytėjusią melodiją: darbininkai streikuoja; darbininkai žada streikuot ir tt. Šita juodoji šmėkla, streikai — bedarbė, liūdnai pasistato viso pasaulio darbininkams. Streikai, tai kova už būvį pilnoje to žodžio prasmė. Ir toje kovoje daug vargo ir bėdų reikia patiems darbininkams perkęsti. Šiame straipsnelyj kalbėsiu apie arčiau ir geriaus mums žinomus streikus.

Lawrenceo streikai, kurie su tokiu dideliu triukšmu buvo vedami, beveik jau užsibaigė. Pergalė darbininkų pusėj. Tiesa, kitaip ir būti negalėjo, nesa veik visi Amerikos darbininkai tai saujelei streikių labai simpatizavo ir ar žodžiu, ar medžiagiškai rėmė. Lawrenceičiai daug laimėjo; laimėjo pakėlimą mokesties; laimėjo susiartinimą visų tautų darbininkų. Bet už-vis didžiausis laimėjimas tai gauta proga prisidėti prie organizacijos I. W. W. Prigulint prie unijos negali darbđviai numazinti mokesties; negali be reikalo išmesti iš darbo; ir visame turi darbđviai-bosai su darbininkais taikintis. Tegul dabar kitų miestų fabriky darbininkai paseka Lawrenceičius, o tuomi sau ir visam darbininkų luomui daug naudos atneš.

Nuo pirmo bal. išėjo ant streikų (tiesa, dar tik suspensijon) U. M. W. of America unijos angleksiai Penn., Ind., Ohio ir Illinois valstijose. Anthracito srityse veda su operatoriais derybas atskyrim nuo minkštosios anglies kastynių srities. Unijos viršininkai gana voliai ėmėsi prie taikymo ir padarymo naujos sutarties iki pirmam balandžio, bet

jų triušas neišdavė pageidaujamų pasekmių: 10 cent. ir 7 val. darbo operatoriai duoti nesutiko. West Pa., Ind., Ohio ir Ill. valstijose pakėlė mokesť, žiūrint pagal anglies sluogsnius nuo 3 iki 5 e. ant tono viršaus — ir žinokis angleksy!

Darbininkai reikalavę 10e. ir 7 val. darbo dienos, beedami atsimušę į sieną — atmesti operatoriu pasiūlytos mokesťis ir streikuoti 5—8 mėnesius. (Žinomas dalykas streiką laimėtume ir be „Keleivio“, „Kovos“ ir „Laisvės“ vadovystės, negi jų protui toki streiką vadovauti!) Bet taip ilgai streikuojant galima atsidurti vargy klonyje. (Čia jau „Keleivis“ su savo darbais gal duotų tiesos ir kitiems liaudies veikėjams rinkti aukas ir šelpti streikuojančius angleksius, nesa čia ne Lawrenceas!) Kadangi vargo nieks negeidžia, todėl mažiau pasiturintis darbininkai streikų nenori, nors ir tikrai žino, kad per streiką daugiau laimėtų. Del visokių negeistinių darbininkams priežasčių kaip ve: vieniems yra lengviau streikuoti, kitiems-gi sunkiau; mat vieni turi po keletą centų susičėdinę „juodai dienai“, kiti-gi — ne; vieni pasigalinėdina pakeltą mokesťim, kiti — ne; todėl streikų klausimą paleido unijos viršininkai per referendumą ir 10 bal. buvo West Pa., Ind., Ohio ir Illinois valstijų angleksiai visuotinas balsavimas už ar prieš streiką. (Man šį straipsnį rašant balsavimo pasekmės dar nebuvo žinomos).

Mass. valstijoj, Lawrence kilus streikui tūliems pasirodė, kad tai stebūklas, nesa negirdėtas dalykas, kad darbininkas galėtų prieš kapitalistus pasipriešinti, arba bent 2—3 savaites be darbo išbūti. Pas mus-gi angleksius streikai tai paprasta ilga šventė, o jeigu neturi už ką mėsos nusipirkti — paprastas ilgas paspinikas. Tokios tai liūdnos žinios iš angleksiai gyvenimo!

Dar vienas liūdnas apsiereikimas: mūsų laikraštija, labai ne teisingas žinias paduoda apie angleksius. Pav. „Liet.“ neseniai rašė, kad Illinois angleksiai su operatoriais susitaikę, kadangi nieko panašaus nebūta. Žinoma, „Liet.“ ėmė žinias iš bent kokio Chicago angliško laikraščio. Bet kodel neimti iš „U. M. W. of A. Journal“ Indianapolis, Ind. mai-nerių organo? Juk ten tik žinios apie angleksius teisingos.

K. Šnuolis.

PRANESIMAS.

Mēs Waterburio keletas lietuvių-amatninkų, malonėtumēm į šį atsišaukimą atkreipti domą lietuviškos visuomenės, ypač parapijų, draugijų ir šiaip privatiškų žmonių, kurie turi kokius reikalus ir darbuojasi architekturos srityje: statyme bei mūrime visokių namų ir budinkų. Mūsų tikslas — suteikti lietuviams teisingus patarimus ir išrovavimus, kaip geriaus ir pigiaus atsieitų pastatymas ar pertaisymas budinkų, ir šiaip visokių architekturos darbų. Patirta yra, kad visoki privatiški kontraktieriai labai mūsų žmones išnaudoja ir apgaudinėja, — netik keleriopai daugiau paima kad ir už menkiausius darbus, bet da ir visai iš kitokios medžiagos padaro, negu esti suderėta. Mūsų siekis yra platus ir perantams ant tikrai demokratiškai-kooperatiškių pamatų — sujungti visus lietuvių amatninkus į vieną draugiją: planų piešėjus, dailides, mūri-

ninkus, svinorius (plumbers), tepliorius, sienų lipintojus ir poperių klijuotojus, ir atlikti darbus teisingiausiai ir geriausiai, kaip tik galima. Mēs susijungę nuimsime darbus po visas lietuviškas kolonijas, Conn. ir jos aplinkines valstijose, ir tuos darbus stengsimės atlikti kuogeriausia ir pigiausia. Medžiagą stengsimės gauti iš pirmų rankų, per kurias daug pigiaus atsieina, ir bandysime įteigti savo išdirbystę langų, durų ir kitokių darbų, kaip greitai spēkų atsiras. Čia lietuviai bus priimami mokintis visokių amatų, kuriuos mēs vedame, kad su savaisiais būtų galima atlikti visi darbai dailiai ir greitai, kaip išsilavinę savo amate darbininkai.

Šiandien aiškiai matome, kad visokis biznis ir išdirbystės slysta iš privatiškų rankų, o pereina į kooperacijas ir visuomenės rankas. Kitų tautų darbininkai jau senai suprato kooperacijų svarbą ir toli pažengę ant demokratiškai-kooperatiškos dirvos, kaip žydai, vokiečiai, anglai, francūzai, švedai ir kitokių tautų darbininkai; jie tveria viską ant demokratiškai-kooperatiškų pamatų, su kuom tik gyvenime susiduria; vis tai daro su diduomenės pritarmu ir visuomenei tas ant naudos išeina. Tik lietuviai dar toli esam atsilikę susipratime ir vienybėj. Tačiau ir tarpe lietuvių nuo poros metų prasideda dzinginanti kooperatiškų darbų bandymai, ir kaip-kur jie turi pusėtinaį gerą pasisekimą, kaip va Lawrence (valgomų daiktų krautuvė) ir kitur. Nors kai-kur tie bandymai ir nepasisekė, bet tas dar nerodo, kad lietuvių visuomenė nėra pribrendus prie demokratijos. Lietuviai kasdien kyla, kaip ir kitos tautos, ir labai laikas tvirti visokias kooperacijas ir dirbti visuomenės naudai ir sau del lengvesnio pragyvenimo. Čia labai platus laukas gabesniams vyrukams. Taigi stokim į darbą, vienas-kitam draugiškai rankas pasidavę, ir sulauksime puikių vaisių. Meilė sėsim, laimė pjausim.

Grįždami prie vientik mūsų sumanymo, turime paaiškinti, kad tuom tarpu apiminėsime Conn. valstijoj ir prie didesnių darbų manome pasukti ir į aplinkines valstijas.

Visokius užklaismus atsakom ir patarimus veltui suteikiame; tik atsakymui reikia pridėti 2c. krasos ženklelis. Planus, priėsiustus išrovavimui, gražiname savais kaštais, ir visur pribūnam patįs apžiūrėt ir nuimt darbą.

Su viskuom reikia kreiptis šiuo adresu:

Petras Devenis,
140 P. O.,
Waterbury, Conn.

AR TINKA LIETUVIŠKAI DVASISKIJAI NESIOTI VARDĄ „KUNINGAS“.

Neseniai mūsų kai-kurie kunigai visomis spēkomis ėmė intikinėti mūsų publika, kad žodis „kuningas“ tinkas vientik Romos dvasiškijai ir kad didžiai esą nepadoru pavadinti kuningu dvasiškį kokio kito tikėjimo. Daug jau prisiejo skaityti visokius išvadžiojimus ir vis buvo manyta, kad vis tik mūsų mokyta (?) dvasiškija, gvildendama tą klausimą, išaiškis netik reikšmę žodžio „kuningas“, bet da parodyd ir jo pradžią, išsivystimą, o taipogi pasisavinimo teisę. Nemažai rašė mūsų uršus klerikalas—„Draugas“ apie žodį „kuningas“. vie-

ki jo ypatos ir nepažemink jo var do.

4. Tikėk į Dievą, kaip į teisybę, ir į meilę — kaip į išganymą ir sutikimą.

5. Tikėk, kad teisybė ir žmoniškumas veda draugiją prie laimės, liuosybės, lygybės ir prie sutikimo.

6. Tikėk, kad žmogaus gyvenimo tikslas, — tai pasiekimas laimės visoje žmoniijoje.

7. Tikėk, kad tas žmogus, kuris patsai save moka susivaldyti, yra kandidatu į sutikimo gadybę.

Mikas Stakėnas.
Gardner, Mass.

ZYDAI AMERIKOJE.

(Užbaiga.)

1770 m. amerikiečiai jau karščiau ir tvirčiau pradėjo organizuoti kaslink atsilinosavimo išpo Anglijos jungo. Vienas iš pirmųjų viešų susirinkimų buvo sukvietas į „Carpenters Hall“ (dailidžių salėje), Philadelphiaje. Labai tai nepatogus buvo laikas. Amerika tuo tarpu buvo blogame padėjime, neturėjo pinigų ir sunku buvo gauti nuo žmonių užsitikėjimą (kreditą). Tada žydas, Chaimas Salomonas, matydamas reikalą šalies išliuosavimo, paskolino valstijai \$658,007.13, idant tuomi patraukti žmones prie užsitikėjimo ir kad daugiau pasiturinčių žmonių valstijai skolinatų pinigų. Tas Salomonas buvo vienas iš karštųjų patarėjų revoliucijai kelti. Vienas žydas, Manuelius M. Noahas, iš South Carolina, buvo oficialium laikuose Jurgio Washingtono ir paaukavo \$100,000 revoliucijos reikalams.

Taip, žydas matome ir Amerikos revoliucijoje jau prisidėjęs. 1812 m. įžymesnių žydų Amerikoje buvo apie 700. Iš to skaitliaus — apie 75 tarnavo kariuomenėje laike karės su Mexika. Nathanas Meyers buvo pulkininku; Moyers Moses, Benjaminas Gratzas — buvo kapitonas. Laiku civilinės karės Amerikoje tarpe Rytiečių ir Pietiečių 7884 žydai ėmė dalyvumą abiejose pusėse ir laiku karės su Ispanija 2,700 žydų ėmė dalyvumą.

Kaip karėse taip ir politikoje žydai nemažai atsižymėjo. 1737 m. Fridrikas Pilipas, pirmasis žydas tapo išrinktas kaip atstovas į New Yorko valstijos seimą. Bet jam esant nekrikščioniui, kitai atstovai jį vienbalsiai atmetė. 1794 m. Izraelius Jokubas buvo atstovu iš Pensilvanijos valstijos į Suvienytų Valst. parlamentą. Dovidas S. Kaufman buvo pasiuntiniu iš Texų valstijos Suv. Valst. kongrese nuo 1844 iki 1857 m. Nuo 1845 m. Lewis C. Levin buvo iš Philadelphiajos pasiuntiniu per šešis metus. Mayeris Strausas buvo pasiuntiniu iš Penn. valstijos nuo 1842—1852 m. Pilip Pilipas iš Alabamos valstijos buvo pasiuntiniu nuo 1853—1855. Andrius M. Pilipas iš Philadelphiajos, tais laikais vienas iš gabesnių advokatų Penn. valstijos buvo pasiuntiniu kongrese iki 1856. Leonardas Meyeris iš Philadelphiajos buvo pasiuntiniu nuo 1863—1875. Edvinas Eisteinas ir Izidorius Strausas iš N. Y. miesto buvo S. V. kongrese. Čiela eilė žydų, k. v. Leopoldas Morsses iš Bostono, Nathanas Frankas iš St. Louisa, Martinas Fridrikas iš Chicagos, Michelis Mayos iš Brooklyn, N. Y. ir Adolph Meyeris iš New Orleans — šie žydai vėliaus ir ankščiau buvo pasiun-

tiniais S. V. parlamente. Tarpe intektingesnių pasiuntinių kongrese šiandien randasi šie: žydai: Jefersonas M. Lewis, Henry M. Goldfogel iš N. Yorko ir Julius Kahnas iš St. Francisko. 1727 m. Izoakas Mirando iš Philadelphiajos buvo išrinktas teisėju. Vėliaus teisėjais yra buvę: Mayoras Sulzberger, Franklinas J. Moses, Salomonas Hydenfeldtas. Šiandien N. Yorko valstijoje randasi didelis skaitlius žydų teisėjų, kaip žemesniuose taip ir augštesniuose teismuose. Morkus Ollsbergas iš N. Yorko buvo pasiuntiniu (ambasadorium) Mexikoj. Oskar Strausas buvo ambasadorium Turkiijoje per 12 metų laikuose prezidento Clevelando ir McKinley. Vėliaus buvo Darbo ir Prekybos komisijonierium. Salomonas Heršas buvo ambasadorium Turkiijoje prezidento Harrisono laikuose. Oregon valstijoje žydas buvo du kartu valstijos kasininku ir tris kartus miesto majoru. Šiandieninės New Yorko valstijos raštininkas (State Secretary) yra žydas. Beveik kiekviename apskrityje ir kiekvienoje valstijoje yra daug žydų užimančių valdiškas vietas.

Žydai duoda ir mums lietuviams pavyzdį, kad reikia griebtis politikos. Žydai ir finansikai angštai čia yra pakilę; jie iš mažo nieko pradeda, ir laikui bėgant sukrauja didelius turtus ir pastoja taip vadinamais kapitalistais. Iš vienos pusės žydai reprezentuoja darbininkų luomą. Duokim sau — Schiffas yra vienas iš kapitalistų eilės, o Samuelius Gompers, prezidentas American Federation of Labor ir gi yra žydas (? Red).

Žydų milijonierių Amerikoje randasi apie 250; persekiojami per kitas tautas, jie dvasioje nenusilpnėja, atpenė jie pastoja gabjais, mokytais ir taipjais. Šiandien beveik didesnę dalį pramonės yra žydų rankose, kaip tai: anksio ir sidabro pramonė, drabužių ir čeverykų išdirbimai, etc. Literatūroje ir dailėje žydai irgi atsižymėję. Emma Iazarus, viena iš pagarsėjusių savo laiku kaip eilių rašytoja, netik Amerikoje, bet ir Anglijoje. Paskui Leonas, C. Dessaras, Ezra S. Bruno ir Herman Beršteinas buvo apysakų rašytojai. Allan Dale — dramų rašytojas. Alfredas Cohenas buvo kritikas. Iš pirmesnių dramaturgų randasi šie: Mordekas M. Noahas, Samuelius B. Judah, H. B. Sammer, Dovidas Belasko, Sydney Rosenfeld, Charles Kleinas ir Martha Morton. O tarpe šiandieninių dramaturgų randasi šie: Dr. Leopoldas Damosch, katras užlaiko German Opera House New Yorke; Samuelius Bernardas, Dovidas Warfieldsas, Loius Man, Josephas Weber ir Lewis Fieldras. Iš gabesnių žydų aktorų randasi šios: Bertha Kalische, Klara Lipman, Anna Held ir M. Nazimova. Beveik visi amerikoniški teatrai yra žydų valdomi.

Neseniai pasimiręs New Yorko „World“ leidėjas Josephas Pulitzeris, buvo vienas iš gabesnių žurnalistų Amerikoje, išleidinėjo savu laiku tris laikraščius: „New York Herald“, „New York Times“ ir „Philadelphia Public Ledger“. A. S. Oehsa išleidžia „Omaha Bee“ — Omahoje. Viktoras Rosenvater išleidžia „San Francisko Cronicle“. Iš žydų teptorių randasi šie: Henry Mosler, George D. Peixoto, Benas Austrian, Max, Rozental ir jo sūnus Albertas. Iš skulptorių randasi šie: Moyses J. Ezikelis,

vienas iš gabesnių savo laiku; yra padirbęs „Tikėjimo Laisvės“ paminklą, pastatytą Fairmount Parke, Philadelphiajoje. Charles H. Izrael, A. W. Brunner, Leopold Einollis ir Damnar Adleris buvo vieni iš gabesnių architektų. Doktorų ir advokatų randasi didelis skaitlius.

Žurnalistas Joseph Pulitzer, pernai pasimiręs, paliko kelis milijonus dolerių; dalį savo turto paskyrė Columbia universitetei, inkūrimui ir užlaikymui žurnalistų mokslo šakos.

Amerikoje žydų dabar skaitoma į 2,045,000. Viso gi žydų visame pasaulyje yra 12,854,000.

Jonas Večkys.

KELIONĖS IŠPŪDŽIAI.

(Tęsia.)

Darbininkų anglų padėjimas Liverpoolyje, sulyginant su Rusijos darbininkais, atrodė neperblogiausias. Mokestis, skaitant pagal amerikoniškų pinigų, buvo nuo 2 iki 3 dolerių ant dienos; taip, jog pavirš žiūrint, algos buvo vidutinės zulyg taip nebrangaus valgio bei būsto. Atvykusiems iš kitų šalių žmonėms „griotoriams“, nemokantiems angliškos kalbos bei kokio norint amato, tai jau, suprantama, mokestis mažesnis. — Jie gauna nuo \$1. iki \$1.25 į dieną. Tokiu būdu galima pasakyti, kad čia darbo žmonių padėjimas stovi pusėtinau pakilęs. Bent taip atrodo.

Priminsiu dar vieną smulkmeną, kurią pastebėjau ir iš kurios galima spręsti apie anglų tautos pakilimą. Smulkmena buvo tokia: valkatos, kurie vaikštinėja su muzikališka skrynute (šarmanka) po gatves grajidami, lygiai elgetaudami, vaikštinėja palei stovinėją žmonių minią, kaip paprastai bile kur tą doro valkatos-šarmankininkai nusiėmę kepurę nuo galvos, idant publika įmestų kokį skatiką. Suprantama, ir aš, turėdamas kišenėje liuosą amerikonišką centą įmečiau į kepurę. Bet ką-gi? Šarmankininkas-valkata pasididžiavo, darydamas man net pajauką. Jis tiek visai nenorėjo priimti, nes tai jau aiškiai galima buvo suprasti, jog tai buvo permaža.

Ir tokiu būdu aš priejau prie tokios revoliucijos, jog Anglijos ir elgetos-valkatos puikesni subjektai yra negu Rusijoje tokios pat klasės piliečiai!...

Ir taip suėjo dvi savaitės, kurių laiku aš turėjau progos pasižingeidauti iš anglų gamtos. Pagaliaus atėjo diena iškeliavimo į Ameriką. Aš sėdau ant didžio anglų laivo „Celtic“ ir keliavau per Atlantiko vandenyną. Mūsų laivas buvo milžiniško didumo, su dviem kaminiais, kas irgi šį-tą reikiška. Laivas buvo kimšte-prikimštas įvairių-įvairiausiomis tautomis. Lietuviai kaip ir, tarsi, pasinėrė tokiame dideliame laivo ruime ir tarpe tokie didelio skaitliaus įvairių tautų, jog visai mažai besijautė. Nebegirdėt buvo to linksminimosi, kokis girdėjęs iš Liepojaus važiuojant; nebegriežė nei smuikas, nei klarnetas, nei armonika ir nebesimatė lietuvių ir lietuvių gyvo šokimo. Čia lietuvių, būdami tarpe daugelio svetimtųjų, nors nežiūrėję į tai, kad ir neprasivalinę, jau drovėjosi smarkiai žaisti, linksminies ir t.t. Ir taip stebėtinai, dabar lietuvių vedė save be jokio baladojimosi. Labjausiai atsižymėjo savo tuštumu ir ergeiliais lenkai, kurių buvo gana di-

dis skaitlius. Jie baladojosi ir pešiojosi kaip tarpu savęs, taip ir tarpe kitų. Tankiai, būdavo, užkabina tie lenkai peštukėliai ir visai rimtus bei kitos tautos nepažįstamus jiems žmones. Buvo net užkabinę vieną to laivo darbininką-matrosą, kuris užsirutinęs, ką-tik nenudūrė su peiliu.

Septynias dienas plaukus per vandenyną, jau atsidūrėme amerikoniškuose vandenyse, kurie tykiaai mėlynavo su veidrodžio paviršium; toluomoje jau galima buvo patėmyti Amerikos žuvininkų marškuotus ir žėgliuotus laivus. Štai per parą-kitą jau pasirodė net pati žemė naujojo pasaulio Amerikos. Ir dar už kokio ketvirtadalio paros jau mes pasijutome New-York'o uoste, o už kokios valandos mūsų laivas pristojė prie jūrių kranto. Visų akys buvo atkreiptos į tą milžinišką Amerikos miestą. Mumis dabar išleido iš to vandeninio plaukiančio milžino. — Praleido pro inspektorius ir išskirstė po vietas, kur kam reikia keliauti tolyn į Naująjį Svietą.

Mano pirmutinis apsisojimas buvo miesto Lawrence. Daugel išpūdžių turėjau įžengęs į šią ritoriją, kurių trumpai išskaitliuoti jokiū būdu negalima; tik pažymėsiu keletą, kurie labjausiai man indomesniais atrodė.

Pirmiausiai man metėsi į akis Amerikos kalnuota žemė; metėsi į akis Amerikos miestų milžiniški technikos sutvėrimai ir budinkai, taipogi metėsi į akis kai-kurios gatvės, milžiniškais medžiais nusodintos; potam amerikonių švarumas bei puikus aprėdai, o labjausiai moterių, kurias tai šen tai ten nuolatos pamatai gašiuose drabužiuose ir šilkuose bečiūžant, o ant rankų bešvitruojant su geltono aukso bralietais. Dailu buvo žiūrėti, kaip žmonės valkaro laiku išėjos ant stogų. Indomu buvo matyti, kaip daugelis žmonių bile kur būdami, dirbdami ar eidami kramtė ką-tai burnoje, tarsi kaip kokie gyvuliai, turinti gromulą, yt ką gromulojo. Nemažas išpūdis taipogi buvo ir aukšniai dantys!

Dabar aš gyvenau su lietuvių, kaip Lietuvoje, nors ir nebelietuviška dvasia jautėsi aplink. Čia gyveno gana daug lietuvių iš įvairių Lietuvos kampelių. Daugiausiai jų buvo iš tos rasės, kuri šiandien tarpe lietuvių labai pagarsėjusi, būtent — „dar visai ant žemo apšvietos laipsnio tebestovinėję“... Išpūdį darė, išsiplatinęs didis pornografizmas ir blevyžgos paprotis; bjauriai kalbant girdėsi netik vaikus lietuvių, bet ir mergaites. Jie liuosą laiką praleidavo girtuokliaujant, kaziruojant, meldžianties bei kai-kada pešanties. Bet vienok jau, nebežiūrint į visas šias nedorybes, galima buvo patėmyti šiki-toki jujų dailės jausmai, o ypač noras dailiai apsirėdyti bei kūniškas švarumas. Šis mūsų jaunime pamėgimas dailiai apsirėdyti bei švariau laikyti savo kūną, liūdijo pirmutinį žingsnį prie doros, kas jau mane lygiai kaip ir kiekvieną užjaučiantį savo tautai, nors truputėlį džiungino.

Lawrence yra netoli Bostono, vieno iš puikiausių miestų Amerikoje. Ačiu tam pavirkumui, aš turėjau progą tankiai apsilankyti šiame pastarajame mieste.

Bostone radau taipgi daugybę lietuvių, ir net daugiau, negu Lawrence; buvo daugelis tokių, kurie jau senai buvo čionai apsigyvenę. Sasipažinau su daugeliu lietuvių, jau gana augštai stovinių ne tik materialiskai, bet ir

protiškai bei doriškai. Gyveno jau čia lietuviškas laikraštis, dabartinis „Keleivis“ — nors turinys tuomet buvo toli nepanašus į dabartinį.

Nekurie išpūdžiai ir iš čionykščių lietuvių pasiliko manyje. Priminsiu keletą smulkmenų, kokias teko patėmyti iš naujai pribuvusių lietuvių iš Lietuvos, dar ir tokių, kokius galima buvo priskaičiuoti prie inteligentijos. Šituos jau apyinteligenčius atėvius labai gerai vietiniai lietuviai, senai čia apsigyvenusie, priimdavo. Taip, pasitaikydavo, kad atvažiuodavo tokie inteligentiški vyrukai ir net gana gerai palavinę savo protą, kurie paskui leisdavosi prie įvairių aferų (apgaidinėjimų). Jie pasiskelbdavo per laikraščius, būk jie esą socialistai-revoliucijonieriai, išbėgę iš Rusijos ir dar net iš „kalėjimų“. O kai-kurie sakydavo taip, jog jie buvo „gaudomi“ Rusijos valdžios ir todelei priversti buvo bėgti, kas (t. y. tas yra bėgimas) gerai jiems pasisekė. Gana indomus tie vyrukai būdavo vien tik ir pasižiūrėti, o ypač kai kurie atvažiuodavo kaip tai niekšiška arba, kaip kitaip pasakius, pugsdiškai apsirėdę. Nekurie turėdavo apsilvilkę raudonus arba mėlynus sujuostus, marškinius, vietoje kamizelkos po žiponu; kai-kurie dar sugarbeniuotais plaukais, kas labai į baidyklės atrodė.

Taip atmenu: vienas jaunas, augstas vaikas atvažiuo su ilgais garbeniuotais plaukais ir rusiška pavarde, nors, kaip matėsi, buvo lietuvis; pats apie save leido garsą, kad jis parašęs laikraštį straipsnelį, jog atvažiuo į Bostoną garsus Rusijos revoliucijonierius ir jeigu kam reikalinga, galite „kreiptis pas jį“! Ir ką-gi! Ant vietinių lietuvių, negiliai svarstančių bile kokį dalyką, tas padarė nemažą išpūdį ir jie ištikrųjų ėmė gerbti tokį „revoliucijonierių“, ir štai jis buvo tuoj pakviestas į „Keleivio“ redakciją, „redaguoti Amerikos lietuvių laikraštį“! Ir ką-gi! Suprantama, ėmė rašyti bei „perti Rusijos carą bei valdžią“, o apie Amerikos lietuvių gyvenimą apie jų reikalus — ką-gi? nieko! Vienu žodžiu sakant, gerai vedėsi tam vyrui, kuris dar leido garsą, jog jis buvęs studentu viename iš Rusijos universitetų, tik vienok, neva už politiką prisėjo išbėgti, nes esą „buvau valdžios gaudomas“. Nežiūrint į tai, jog buvo, anot jo žodžių, augšto mokslo, bet lietuviams, o labjausiai man šviežiai atvažiuosiam, pasirodė labai juokingas. Jisai, beabejonės, manė sau, jog kaip Rusijoje su pasigrožiavimu bei pagarba muzikai atsineša į ypatą, studento forma apsirėdžiusį (kaip tai: mėlynomis kelnėmis, guzikuotu ir stuguotu žiponu), taip ir čia Amerikoje, išėjus ant gatvės, su godone bei pasigrožiavimu žmonės žiūrės, o jeigu ir nežiūrės, tai visgi bent pagarbą atiduos. Vienok pasirodė visai kitaip: pasirodžius jam ant gatvės, apspito jį naba-gai būrys klykiančių vaikų, kurie bėgo paskui alasuodami; jie turbūt manė, jog čia eina kokis paleistas nuo teatro su apskelbimais ir reklamomis!... Daugybė praeivių žiūrėjo į netikėtą parodą ir juokėsi. Tokiu būdu šis pasipuošėlis Rusijos studento rūbais turėjo kuogreičiausiai grįžti namo ir nusivilkti šias taip puikias, kaip jis manė, drapanas ir apsilvilkti „amerikoniškas“ be stūgų bei guzikų.

Iš šito savo išpūdžio, aš išvedžiau sau pamokinantį faktą, jog

čia Amerikon daugelis iš Rusijos, atvažiuoja kad ir inteligentų žmonių, bet pilnai dar prisisiurbusių tuškos pažibūčių meilės ir činurnizmo. Tas, žinoma, demokratiškoje Amerikoje netinka; todėl ir mūsų šitokie atėviviai labai daug pridaro juokų, sau nesmagumų ir ilgai savęs čionai niekur nepritaiako.

Adomas Dagis.
(Da bus.)

VIENYBĖ.

(Gyvenimo studijos.)

II.

Ką jau ir bekalbėti apie šiandieninę vienybę tarpe lietuvių! Tik pažvelgkime nors viena akia į mūsų laikraštiją, kas dedasi, ir ką ten berasime? O gi: pasijuokiančius užsipuldinėjimus ant vienas kito, išsiniekinimus, prasiwardžiavimus: „smalaviriais“, „šventakupriais“, „istais“, „likais“, „renegatais“ etc. Tai jau mūsų laikraštijos žiedeliai. Daugiau niekas, kaip tik polemika. Vieton savo vientaučius mokyti, parodyti dorą gyvenimą, duoti gerus pavyzdžius, idant skaitydami laikraščius galėtum nors kiek prasikrapštyti užmiegotas akis, — išmokina mūsų žmogų ironiškai kits-kitą apjuokti, išniekinti, ant galo išmokina... nemoraliskumo.

Vienas mūsų galijotas, buvo pradėjęs skelbti, — leisias Amerikos lietuviams dienraštį, greičiau šį pranešėję kiekvienos dienos atsitikimų. Bet nelaimė — kitas išgirdęs apie tai su pavydžia širdžia, kaip Herodas, dzingt ir nukirto galvą dar negimusiam kūdikini. Ir ką dabar, — giadame verkdami: negimė ir vėl mirė!...

Kas viešpatauja susirinkimuose ir kas dedasi tarpe draugų su draugais? Nematyti nieko doro ir prakilnaus veikiant, kaip tik kertant kits kitam į akį, ir šmeižias vienas kitą, kaip įmanydami: tu letaras, tu istas tu alikas, o tu dispotas antielis ir dar kitokis kistas. Taip ir darbuojasi ant lietuvišką dirvonų mūsų demagogai. Ką gali pasisemti pašalietis, matydamas ir girdėdamas pirmatakūnus taip elgianties. Gerai, kuris yra daugiau manantis, arba kitaip sakant platesnių pažiūrų. Tai ir jis puola iš visos galės į tą kratinį, nors pats neką suprasdamas. Juk ką darysi žmogus; anot patarlės: „Nebūk perlėtas, dalios neteksi; nebūk perdrąsus — akis išdegsi“. O kas su tais atsitinka, kuris dar netoli nuo savęs temato? Bėga, kaip kiškis, kur į krūmus ar patamsin lenda. Nes jis bijo besipjaujančių, kad ir jam netektų.

Ne, broliai, nieko mes doro ne nuveiksime tokiu būdu. Norėdami, kad prašviestų laiminga ateitis, pirma sutverkime vienybę ir nežiūrėkime vieną akį primerkę; neklusykime tik viena ausia ir neatkreipkime visai atidžios į mūsų kiekvieną vientautį ypatiskai ir netraukime jo sąžinės aikštėn, kvodami, kas jis esą: „likas, istas, ietis ir kitokis kistas“. Gerbkime žmogų, tik kaip žmogų.

Matau iš kalno, kaip iš skaitytajaus krūtinės veržiasi protestas: „Negalime tą padaryti! Kaip gi galime vienybėje gyventi su mūsų priešais ir kaip galėtumėm jiems užsileisti, kada jie ant mūsų užsipuldinėja?“. Taip, broliai, mes klaidų rasime, kaip iš vienos, taip ir iš kitos pusės. Ir negalime glostyti nei vienos, nei kitos. Tačiau, kas yra bloga nebeatgaivinkime, bet slėpkime, kur giliai, kad daugiau nebeiškil-

KAZYS PUIDA.

UNDINE.

Triveiksmė drama.

ZOREV. Jei tuoj sakėsi sugrįšias — tai luktė-rėsiu. (*Mikas išeina*). Sunku anklėti duktę be motinos. Užkinkė žmogų tokian reikalan, kurio niekuomet nesu daręs. Ir ką aš Garšvai pasakysiu?

2.

IRMA (*linksma, skaisči*). Štai ir tėvas mudviejų laukia.

GARŠVA (*lyg linksmas, lyg ko nusiminęs*). Labai gerai... Sveikas tamsta.

ZOREV. Sveikas... Aš tik valandėlę... žinai tamsta — fabrikas laukia ir šimtai kitų reikalų. Irma liepė man ateiti — tai ir atėjau...

IRMA. Kad tėvas ir prasimamei — nei aš liepiau, nei ką.

ZOREV. Tiesa, tavo tiesa... Sakei reikią su ponu Jonu pakalbėti apie judviejų vestuves.

GARŠVA. Apie vestuves!

ZOREV. Na tai apie ką — juk taip be galo negali tęsties. Reikia-gi judviejų prietikiui koksai galas padaryti...

GARŠVA (*nesuvokdamas*). Reikia... reikia...

ZOREV. Žinoma, reikia... Tuo tikslu ir atėjau... O kad ilgam neatidėlioti, tai už dviejų savaitių bus vestuvės ir podraug inkurtuvės naujojoje vilėje, kurią judviem dovanoju...

GARŠVA (*kurčiai*). Bus... bus... ačiū... labai tamstai ačiū...

IRMA. Tiktai viena vilė?

ZOREV. Sienu negrausita... Liuosąjį kapitalą dabar pavesiu judviem; likęs po mano galvos — taip-pat judviem.

GARŠVA. Man nieko iš tamstos nereikia...

ZOREV. Plikos dukters aš niekam neduosiu... Kas mano turtu nenor, tam nei mano dukters nereikia.

IRMA. Jonuli!

GARŠVA. Aš ne apie tai... tamsta manęs nesupranti...

ZOREV. Kas čia besuprasti... Viskas bus gerai ir būsita laimingu... Bus judviem jauku, ramu — be rūpesčių gyvenimą praleisita...

GARŠVA. Taip, taip... bus jauku... ramu...

ZOREV. O ką-gi manai?

GARŠVA (*susigriebęs*). Aš nieko... aš nieko... taip tik sau...

IRMA (*parto jį, tyliai*). Jonuli, susimildamas, prasiblaivyk, atbusk...

GARŠVA. Gerai, gerai... Išties viskas bus gerai...

ZOREV. Kitaip ir būti negali... O kad judviem tikrai gerai būtų, tai man reikia fabrikas skubėti... Na likita sveikučiu ir linksmučiu... (*Eina*). Vakarieniaujame pas mus?

GARŠVA. Kaip tamsta nori.

IRMA. Žinoma pas mus.

3.

GARŠVA. Slidus takas...

IRMA (*puola jį*). Karalaiti mano!

GARŠVA (*švelniai sulauko ją*). Palauk, Irute, palauk valandėlę... (*paskęsta mintyse*).

IRMA (*žiūri jį atidžiai visa pastabon pavirtus ir graibo žvelgėsius, kas vieną jo veido bruožų krusterėjimą*).

GARŠVA (*savin, dūslu, kurčiu balsu*). Išlekiu gyveniman didžiu sakalu... dausų buvau pasiekęs... svajonėmis būtybės taką nusiklojau... sunkum darban įsikinkęs maniausi... (*staiga*). Ne! ne! gana to! (*Iškėčia glėbį ir tvirtu, neabejotai balsu*). Irma! Irma! šia, imkis!... aš tavo!... tu kovą laimėjai!... (*apkabina ją ir bučiuoja karštai*). Mažute mano undinė, tu mane, praėivi, tavo meilės gelmėn sviliojai ir... nuskandinai... Dabar aš tavo...

IRMA (*glamonėdamas*). Mano!... mano!... Niekas jau mano Jonulio iš manęs nepaverž?

GARŠVA. Niekas!

IRMA. Vienai man mano Jonulis bepriderės?

GARŠVA. Vienai tau!

IRMA. O gimtieji vėjai?... O juodosios mintys?...

GARŠVA (*atsidusęs*). Gimtieji vėjai Sibiro taigos daugiau nabeatsieks, kuomet tu

mane nuo jų glausi... Juodosios mintys tavo giedros spindulių bus įveiktos...

IRMA. Kaip pavasario vėjai dvelkimaa, glamonėsiu tavo sielą ir mylėsiu ją... mylėsiu... (*abu tyli valandėlę*)

GARŠVA. Žinai, Irute, man reikia šiandien erdvės... platumos... Jausmai krūtinėje nebesutelpa... versmėmis veržiasi aikštėn...

IRMA. Ir su manim tas pats... Žinai... bėgu namo ir už poros valandų važiuojau į laukus — platumas — urmanan.

GARŠVA. Urmanan! be kelio, be gairių — baltuoju tyru kauru neužmatom erdvėn (*bučiuoja ją*).

IRMA. O taip! neužmatom mudviejų skaisiosios laimės erdvėn (*abu išeina*).

4.

GARŠVA (*asugrįžta po valandėlės, dairosi po kambarį, lyg ko jėškodamas. Sustoja prie paveikslų — krūpteri*). Garsas... (*po valandėlės*). Parnešk, Garse, ganda mano tėvynėn — papasakok jai, kaip tai žūna jos sūnus svetimoje... ir paprašyk mums atleidimo, kad tokie silpni, tokie menkučiai esame... kad tik žmonėmis... vien tik žmonėmis būti įstengiami...

5.

SUTKUS (*duryse*). Tu vienas?

GARŠVA (*krūpteri*). A, tai tu... Eikš, eikš — vienas esu.

SUTKUS (*žengęs žingsnį*). Ar teisybė, kad už dviejų savaitių tavo vestuvės su panele Zoreva.

GARŠVA. Iškur tu tai žinai?

SUTKUS. Senį Zorevą buvau sutikęs.

GARŠVA. Teisybė.

SUTKUS. Jonai!

GARŠVA (*šaltai*). Ar neatneši naujo pasmerkimo iš Vilniaus arcopago?

SUTKUS. Kodel taip išaugšto?

GARŠVA. Taip sau.

SUTKUS. O laikraščiai tavęs pasigenda.

GARŠVA. Ačiū už atmintį.

SUTKUS. Pajieško gabaus inžinieriaus, kuris naujai atidengiamą lietuvių gydytojų kurortą sutvarkytų ir stačiai rašo: (*išsima laikraštį ir skaito*) gaila, kad gabus mūsų tautietis, inžinierius Jonas Garšva, tarnauja svetimoje. Jis, kaip specialistas ir ne vieną kurortą rengęs, galėtų būti ypač mums naudingas.

GARŠVA (*atsimainiusiu balsu*). Taip stačiai ir parašyta?

SUTKUS. Še, pats įsitikrink.

GARŠVA. Senas numeris... kaip gi aš pats to nepastebėjau?

SUTKUS. Turbūt neatidžiai skaitai laikraščius.

GARŠVA. Permetu tik. (*po valandėlės*). Sakykite, pasigedo Garšvos... geradariai... (*suerzintas*). O dar taip neseniai pasmerkė kaipo pabėgėlį.

SUTKUS. Taip... bet šiandien suteikia progą sugrįžti ir iškarto darbą nurodo...

GARŠVA (*aitriai*). Sugrįžti!

6.

AUKSUTIS (*stovi duryse augalotas, baltais plaukais senis; prastais drabužiais, sena sėrmėga apsilvilkęs; žila didelė barzda nusvirus ant krūtinės; kalba skardžiu, dar jaunu balsu*). Taip, sugrįžti reikia ir tamsta dar šiandien išvažiuosi.

GARŠVA (*krūpteri, lyg likimo pirštą nujaudęs*). Kas tamsta?

SUTKUS (*taip-pat*). Iš kur tamsta?

AUKSUTIS. Atėjau tamstos, ponas Garšva, paraginti ir tiesos kelian užvesti, nes tamsta klaidžioji šuntakiais... patamsėse.

GARŠVA. Kas tamsta?

AUKSUTIS. Lietuvis, kaip ir tamsta.

GARŠVA. Ko nori iš manęs?

AUKSUTIS. Kad būtum tuo, kuo būti privaliai.

AUKSUTIS. Kas man teisę davė? (*Skaudu kalbėti?*)

AUKSUTIS. Kas man teisę davė? (*Skaudu lingai nusišypso*) Grandiniai, kuriais surakintas iš Lietuvos Sibiran atvykau.

SUTKUS. Grandiniai...

GARŠVA. Už ką?

AUKSUTIS. Už tą, kad jūs šiandien gimtąja kalba spaudintąjį žodį laisvai skaitytumėte...

GARŠVA (*nuleidęs galvą tyli ir kaž-ka greičiai svarsto*).

SUTKUS. Sėskis tamsta, pasilsėsi.

(T. b.)

G. SUDERMAN.

JONINES

KETURIŲ VEKSMŲ DRAMA

Iš vokiečių kalbos vertė

K. PUIDA.

(Tąsa.)

Scena XV.

Marikė — Tarnaitė.

MARIKĖ (*žiūri plačiai atvertomis akimis, paskui pamažu atsigrežia, prisiglaudžia prie stalo ir žiūri į tolį. Iš kairės pusės baldos. Mechaniskai*). Prašau! (*Duris pastumia*).

TARNAITĖS balsas.

Juk duris užrakintos.

MARIKĖ (*atidaro duris*).TARNAITĖ (*atneša torielkas*).

Reikia stalas vakarienei dengti... Padėk man, panele, staltiesę užtiesti... Kas Tamstai yra?... Nieko negirdi...

MARIKĖ.

Pastatyk, Lyna, viską čia. Aš pati viską padarysiu...

TARNAITĖ.

Kaip panelė nori! (*Deda torielkas ir išeina*).

Scena XVI.

Marikė — Georg.

MARIKĖ (*stovi nesijudinama*).GEORG (*sugrįžta*).

Ką-gi darysi? Reikia kėsti. Na, atbusk... Taip negalima... Marikė, nežūrėk taip. Verčiau paverk... geriau paverk...

MARIKĖ.

Ak, Georg! (*Verkdama nulenkia galvą ant jo krūtinės*).

GEORG (*glostydamas jos plaukus*).

Verk, verk, verk! Aš žinau, tai skaudus dalykai... Su manim vieną kartą lygiai taip buvo...

MARIKĖ.

Dabar tu viską žinai, Georg. Nei vieno žmogaus visame pasaulyje aš neturiu, tik tave vieną...

GEORG.

Taip, taip... mudu abu, mudu suprantava vienas kitą... Mudu abu — mudu vienas kitam priklausova — juk tiesa?

MARIKĖ.

Viešpatie! — taip, tiesa!

GEORG.

Šios dienos mudu niekuomet neužmiršiva. Ji suvedė mudu. Tai Joninių priešdieniai. Ar atmisi tą dieną?

MARIKĖ (*po valandėlės pasiiluosuodama iš jo prieglobščio*). Eik sau.

GEORG (*nusiminęs*).

Kam-gi — taip staiga — atsitraukti, Marikė?

MARIKĖ.

Eik sau! Prašau tavęs, Georg! Man reikia staltiesę dengti... Eik!

GEORG.

Marikė, tu ką tik pasakei, kad tik mane vieną turi visame pasaulyje. Artimas žmogus juk tau reikalingas.

MARIKĖ.

Jeigu tu manęs neapkent... Eik sau. (*Tyliai*). Eik sau!

GEORG (*karčiai nusišypsojęs*). Už ką aš tave neapkęsiu... Gerai — aš einu. (*Pamažu eina. Duryse dar kartą atsisuka*).

MARIKĖ (*garsiai verkdama susmunka ant kedės*).

UZDANGA.

VEIKSMAS TREČIAS.

Scena ta pati. Vėlus vakaras. Ant vidurinio stalo kybanti lampa, kita lampa ant ant stalo po kairės. Stiklinės duris sodnan atidarytos. Kambarin veržiasi mėnulio šviesa.

Scena I.

Vogelreiter — Kristina — Gaffke (*susėdę prie stalo po kairės*). Trūda — Georg (*sėdi prie vidurinio stalo*).

VOGELREITER.

Na, kur-gi dingio Marikė su pušu?

GAFFKE.

O, tamsta pušu mus ketini pavašinti.

KRISTINA.

Juk šiandien Joninių naktis. Liaudis degina smaltotus bokus, o mes verdam pušą.

VOGELREITER.

Gal ta šventė išrodo p. pastorui perstabmeldišką?

GAFFKE.

Tai priguli... Jeigu ji be pastoro žinios renčiama, tai, žinoma, stabmeldiška.

VOGELREITER.

Na, o jeigu patsai pastoras sėdi čia ir geria, tai ji krikščioniška?

GAFFKE.

To aš nepasakiau! Patirk tamsta konsistorijoje — ten viską žino. Protinga įstaiga!

VOGELREITER.

Guđrus-gi tamsta!... Na, o judu, ką ten darota? Šiandien, rodos, nei kartą nesusipykota?

TRŪDA.

Georgas visiškai sutinges. Aš čia rašau pietų sąrašus, o jis vis kaž-kokius žmogiukus piešia.

VOGELREITER.

Jau tu, Georg, verčiau moterėles pieštum.

GEORG.

Jeigu tu, mielas dėde, liepi.

VOGELREITER.

Kaž-kas jis šiandien toks nuliūdęs. Na, prasigiedrinkita! Juk tai Joninių naktis. Štai ir pušas.

Scena II.

Tie patys — Marikė (*ineina nešdama vazą su pušu ir stiklines*).

VOGELREITER.

Trūda, pagelbėk Marikei išpilstyti.

TRŪDA.

Tuoj, tėveli.

VOGELREITER (*geria*).

Paiku! Aš sakau, p. pastorai, kas turi namuose pušą ir seltero vandenį, tas stačiai šampane maudos.

TRŪDA (*su stiklu rankoje, šale Georgo, kuris nuėjo dešinėn pusėn ir žiūri laukan*).

Georg!... Georg, tu nenori?

GEORG (*nusigandęs i Marikę žiūri, maloniai*).

Atsiprašau, meiluže! Ačiū, meiluže! Tiktai pažiūrėkite, ką mėnulis šiandien daro. Visą si-dabro rūbais, lyg oratinkliu, apvilko! Tatai dailu!

MARIKĖ (*pasiligus*).

O kuomet laužus užkurs!

VOGELREITER.

Oho! ir tu prašėkai. O aš maniau, kad nuo šianakt tu liežuvio netekai. Na, eikš prie manęs, kvailute. Tiktai pirma sudaužkiva! Visi sudaužkime! Paskui p. pastoras pasakys mums kalbą, tik-tai stabmeldišką.

GAFFKE.

Na, na!

VOGELREITER.

Ar tai tiesa, kad tu šianakt vėl rengiesi i Karaliaučių?

MARIKĖ.

Taip, rengiuosi, tėveli.

VOGELREITER.

O aš neleisiu — matai?

MARIKĖ.

Tėveli, juk dar prieš dvi savaiti prašiausi, kad leistum mane i Karaliaučių porą kartų Georgo bū-tą apstatyti, ir tu sutikai.

VOGELREITER.

Taip, mano angelėli, bet ne naktimis.

MARIKĖ.

Bet man būtinai reikia naktį važiuoti. Darbininkams liepiau septyntą iš ryto ateiti. Jeigu neuvažiuosiu naktį, aš nieko nepadirbsiu.

KRISTINA.

Leisk ją, Henrik. Juk matai, kad kitaip nieko neišeina.

VOGELREITER.

Tik jūs pažiūrėkite i ją!

MARIKĖ.

Kas-gi tokio? Aš visiškai linksma.

VOGELREITER.

Na-gi, pasijuok.

MARIKĖ (*priverstinai*).

Cha-cha!

VOGELREITER.

Na, žinoma! (*Verksmingai*). Cha-cha!

KRISTINA.

Eik šen, vaikuti. Pasilenk! (*Tyrinėjančiai žiūri i ją*). Gerai tu praėjusią naktį miegojai — taip?

MARIKĖ.

Gerai, manyte.

VOGELREITER.

Na, o jeigu tas ponaitis vėl vysis tave?

GAFFKE.

Atsiprašau, kas tamstai atsitiko?

VOGELREITER.

Nieko tokio! Nieko tokio! Tai tu važiuosi trūkiu, kuris pirma valandą iš čia išeina?

MARIKĖ.

Taip, tėveli.

(T. b.)

AITVARAS.

RYTOJUN BEŽIURINT

Visuomeniai-pedagoginiai straipsniai.

Išleisdamas atskiru leidiniu šių straipsnių rinkinį, turiu šitą paaiškinti. Ne visi, šioje knigoje talpinamieji, straipsniai originaliai. „Visuomeniai-pedagoginiai senovės ir dabarties idealai“ — ištisas vertimas labai mažomis atmainomis. „Militarizmas bei pacifizmas“ — išdalis vertimas, išdalis originalas. Ypač straipsnio užbaiga, kame apie mūsų reikalus kalbama.

Visi kiti straipsniai originaliai. Jų turinys ne visur taikomas į mūsų reikalus, dažniausia kalbama aplamoje prasmėje. Tačiau, man matos, tasai aplamumas neikišk nekliudo aptariamajam dalykui tinkamai mūsų gyvenimo sąlygose įsikūnyti. Žinoma, tasai įsikūnijimas turėtų remties tinkamo reikalų supratimo ir pritaikinimo mūsų gyveniman. Pasakyti, kad naujausias pedagogijos prityrimais būk mes negalį pasinaudoti, — kadangi mokyklos ne visuomenės rankose, — tai būtų atsakyti nuo by kokio darbo. Visų-pirmiausia, rašydamas tuos straipsnius, turėjau omenyje sužadinti visuomenę prie visiškai pas mus apleistu darbo — prie rūpinimos iš visų atžvilgių priaugančiomis kartomis, kaip būsimaisiais piliečiais, kurie įneš gyvenimam tai, ką bus iš mažumės ingiję bei iš tų laikų savo gyvenimo kelionės gavę. Juo daugiau bus jiems suteikta, juo gausiau atsilygįs jie su tauta.

Ponams gi kritiškams, kad laiko veltui negaišintų bejieškodami iškur mano kas paimta; nurodytiu kai-ką: „Viestnik Vospitanija“ 1905—1911 m., „Žurnal ministerstva narodnaho prosvieščeniye“ 1909—1911 m. — iškur daugiausia emiau ir tūli vokiečių pedagoginiai žurnalai kaip „Paedagogische Blatter“, „Die Experimentale Paedagogik“ ir kiti. Visų knygų, kuriomis naudojausi, nenurodau, nes būtų tai persausa ir nuobodu.

Jei tie mano straipsniai sukels spaudoje ginčių bei kritika — būsiu gausiai už savo triušą atlygin-tas, nes tuo bus jau sužadinta visuomenė ir gal parūpės jai tas, ką visiškai užmiršo dienos neatidė-tinųjų reikalų aikštėn iškelti. Vaikų mokimo bei auklėjimo nepritekliai visų matomi, bet niekas ne-iškeltia jų aikštėn, niekas neprabyla viešai apie tai, kaip ir ko jų vaikai mokomi; nenurodoma ir ne-jieškoma su visa pažangiaja žmonija naujų kelių sau-žmonėms tvirti. Tautinis jaunuomenės auklė-jimas pasitenkina kalbos žargonu, sakau žargonu, nes niekas nedarko taip gimtosios kalbos įvairiais slavizmais, kaip vidurinių mokyklų jaunuomenė; niekas jų neprižiūri, niekas neištisia į juos pagal-bjos rankos geram grūdūi jaunose sielose užsėti. Dėja, kad ir užsėtum, tai neturi kuo tas pasėlis gai-vinti, auklenti, nes vienims „visuomenės šulams“ reikalingi „Saulės“ „namai“, kitems — „encyklo-pedija“! Mažučiai-gi tepasitenkina tuo, kas nuo suaugusiųjų skobnieš atliks: „Ranų šašeliais“, „Matuko Dirvomis“, „Liucilėmis“ ir tolygiais dvasios bei dailės „turtais-tvariniais“, kokie kitų tau-tų pedagogų jau senai mėlynan išdrėbti.

Mės, mat, „amžių pramintu“ keliu einame tau-tos rytojun ir priverstinai tuo pačiu sunkeliu jau-nąšias kartas tempjame. Aimanavimų visi kupini esame, o tačiau, ką padarėme, ką davėme būsi-miems tautiečiams, kad jau reikalauame iš jų sko-los?

Graziais žodžiais bei patriotiniais sakiniiais maitinome šviesos bei dvasios peno ištroškusį jau-nimą, pozitīvės vertenybės jiems nesuteikdami.

Sustokime, apsidairykime kur einą, kur tuo keliu nueisį ir kokį tautai rytojų pagamįsį!

Aitvaras.

VISUOMENIAI-PEDAGOGINIAI SENOVES IR DABARTIES IDEALAI.

I.

Tomas Moras ir jo „Utopia“ (1478—1535).

Žmonijos istorija — tai nuolatinis kritiškųjų bei organiškųjų epochų apsikėitimas. Ilgoki orga-niškieji ar evoliucioniniai periodai pasikeičia kri-tiškais, revoliucioniniais, sulyginamai neilgame-čiams, užsileisdami iš eilės naujomis organiskomis epochomis, nauju socialiu susitvarkymu. Iš šito at-žvilgio istorija neužginčijamai atsikartoja, nuo-latos atkartodama tipiškuosius seno su nauju ko-vos bruožus. Taip, skelbjama, eina žmonija iš kar-tos karton pažangos keliu, vykindama toje histori-nėje kelionėje didžius tiesos bei teisybės idealus.

Drauge su Rusija, su jos valstybinu atnaujinimu, su tuo kritiškuoju etapu ankštai esame surišti ir mes. Tačiau ir mes patįs, kaip atskira tauta, gyvename šiuo metu tokiame-pat kritiškos evoliu-

(T. b.)

„AMERIKIEČIO“ ILGĖSIS.

Aš noriu gyventi ir mirti tenai,
Kur grįčios po šiaudų stogeliais,
Kur skamba prasiokų kalba dyvinai,
Guodota tėvų ir senelių.
Nemiela man šita laisvoji šalis,
Kur laimė tik yra ant žodžio;
Kur mūsų brolių-artojų dalis
Atskirta nuo tėviškės sodžio,
Kaip šakos atskirtos nuo medžio, jaunim's
Prieš laiką čia pradeda nykti;
Jaunimo daugumas jau žagrės neims
Daugumui reiks čia jau palikti.
Čia miestas, kaip vandens verpetas naikin
Lietuvį sodieįj nuožmiausiai;
Pagriebę vis suka ir traukia gilyn...
Padaro regyklą baisiausiai:
Sklepuose, kur saulė linksmais spinduliais
Nešviečia nutriaususias sienas,
Nevienas lietuvis apdengt's skarmalais
Sau traukia degtinę per dienas.
Vertelga — lietuvis nutukęs, visur
Kur yra dailesnio kvatoja;
Per dienas godžiomis akelėmis žiūr'
Į alų, kur šnypščia, putoja.
Merginos nedėvi sodiečių rūbu:
Veideliai nuytę, nubalę,
Ant miesto tuštybų, ant naujų madų
Jos meta skatiką į balą.
Per savo puikybę nenori žiūrēt
Į savo tautietį — lietuvi;
Ir mįslyt nenori sau mokslo turēt,
Nors biskį pagerinti būvi.

Daugumas, nors kryžių neliuona nešiot,
Bet pilni didžios veidmainybės;
Tik reikia del dailės, šviesos prasižiot,
Jau kentį nuo jų rūstybės.
Bet nesunaikina jaunimą vargai, —
Suradus jį dailė inkvėpja;
Tėvynės dainelės — tėvynės sargai
Grįžt tėviškėn vilioja, liepja.
Jos skamba ir sako, kad mūsų miškuos'
Da aržuolai augsti bujoja,
Da mūsų artojų-brolėlių kaimuos'
Višnaičių sodneliai keruoja.

Ir vieversiai gieda čerena augštai
Artojus linksmindami dieną,
Ir pievos' grėbėjos valioja garsiai,
Vartydamos, grėbdamos sieną.
Aš noriu gyventi ir mirti tenai,
Kur grįčios po šiaudų stogeliais,
Kur skamba prasiokų kalba dyvinai,
Guodota tėvų ir senelių.

Panandrės Bitininkas.

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Avelės ganyti. (Vaikų žaidlė). Daro šitaip. Susėda ant aslos arba lauke ant žolės ratu, kiek tiktai yra. Išsirenka vilką ir senelį, kuris turi ganyti avelės. Senelis gauna vėzdą ir eina aplinkui ratu, badydamas į aslą su lazda ir sakydamas: „Ganu, ganu avelės, tupi vilkas už tvoros; aš to vilko nebijau; su pusine nuvijau; kad duosiu kulokū, pavirs po buroku; kad dursiu nykščiū, pavirs po pernykščiū!“ Išroka vėzdą viską pasiremia ant lazdos ir žiūri į priešingą pusę; tuo tarpu pakyla vilkas ir nusiveda pribėgęs kokį porą į savo pusę; kaip tas atlieka, tai senelis atsigrįžta ir vėl gano, kol nesuvagia vilkas visas avelės; kaip jau suvagia visas, tai senelis eina įšiekotų savo avelių; eidamas sako: „Čia kraujo lašelis, čia vilko pėdelis; čia kraujo lašelis, čia vilko pėdelis“, kol neprieina prie vilko; o vilkas susodina visas avis už savo nu-garos ir liepja zumbti: „Ū-ū-ū-ū!“ Senelis priešės klausia: „Ar nematei mano avelių?“ Tas atsako, kad nematės. O tie neperstoja zumbėti. Senelis klausia: „Kas čia užia?“ Vilkas atsako, kad mie-žiu gira rūgsta. Senelis prašo, kad duotų ir jam paragauti; vilkas iš sykio dar neduoda, sako, kad nedarūgas, paleis vidurius, ar perrūgšti, ar taip ką išranda. Bet ant galo pavolina senukui pasiskonėti. Senelis su lazdos galu pridėda pirmo už vilko sėdin-čio galvos lazda ir palytėjęs jo galvą deda tą galvą sau prie lūpų, sakydamas: „Čia margutė!“ Prie antros: „Čia pilkutė“ iki nepasiekia paskutinėsios, nušaukdama kiekvieną savo vardu.

(Žaidžia Kauno gub., Zarasų pav., Kuliškių kaime.)
Juris.

Žmogus perka vaistus nuo visokių ligų, — iš-skyrus tinginystę.

LINKOLNAS.

(Užbaiga).

Po jo neišrinkimui tas metas buvo pačiu sun-kiausiu jo gyvenime. Jis su koku tai Berry užsi-dėjo krautuve; bet anas jį apgavo ir pasislėpė, o Linkolnas pasijuto įlindęs į skolas iki kaklui, ku-rias jis per ilgus metus tevaliojo išmokēt. Po to jis išmoko matininkaut (žemę miuruot); bet užvis daugiau skaitydavo kningas ir šviesdavosi. 1833 metuose jis buvo net ir krasos urėdninku. Jo kras-os kanceliarija buvo kokioje tai krautuveje; bet kad laiškų ir laikraščių mažai pareidavo ir būdavo liuso laiko, tai jis liandžiai skaitydavo laiškų ir laikraščių. 1834 metuose jis vėl buvo pastatytas kandidatu į valstijos kongresą ir šį-kartą rinkimuo-muose laimėjo. Reikia paminēt, kad tuomet Suvie-nytose Valstijose labiausiai veikė dvi politiškos partijos: demokratai ir vygai. Bebūdama kongre-se jis pamatė, kad jis teisėse teturi mažą nuovoką ir todėl griebėsi už jurisprudencijos. Čion jis ga-lutinai išsirikto sau karjerą — tai yra pastoti ad-vokatu. Jis smarkiai mokinosi iki ant galo 1837 metuose gavo advokato diplomą. Pirmiausiai jisai įsteigė su vienu savo geru draugu, advokatu Stu-artu, savą kanceliariją Springfielde, kur tik ką bu-vo pernešta valstijos sostinė iš Vandalijos. Šičia jis ir paskelbė garsų savo protestą prieš negrų be-laisvę, kuri buvo įsiviešpatavusi pietinėse valstijo-se. Tiesa, jau tuomet ir daugelis reikalavo panaiki-nimo negrų vergijos; buvo net tulose valstijose pri-rintos tam tikros rezolucijos; bet Vašingtono kong-resas neatkreipė į tai jokios atidžios, ir tai daugiausiai dėl to, kad negrų savininkai turėjo savą stiprią partiją.

Springfielde advokatystė jam sekėsi; daug jis turėjo visokių epizodų, kurių čia negalime suminė-t; jei bent tiek, kad visuomet gindavo tik tas bylas, kur pats būdavo persitikinęs, jog apkaltintasis iš-tikro yra nekaltu; o iš neturtingų neimdavo net at-lyginimo. Jis nepamiršdavo ir tėvo su močiaka, kurinos visuomet šelpdavo. 1842 metuose jis vedė sau už moterį Marę Todd ir sekanti keli metai bene buvo jam laimingiausiais metais iš viso jo gyvenimo.

Praėjo keli metai, jis vis buvo sanariu kongre-so Illinois valstijos iki ant galo jis tapo išrinktas Suvienytų Valstijų kongresan Vašingtone. Jo priešas Douglas tais pačiais (1846) metais buvo iš-rinktas senatan. Kongrese visas savo pajėgas Lin-kolnas dėjo į tai, kaip iškovojuos liuosybę negrams. Būdamas kongreso sanariu, jis jau matė prisarti-nančią karę už negrų paliuosavimą. Ypatingai tas metėsi akysna, kuomet Douglas inėšė bilių pagal kurį buvo panaikintas 1820 metų įstatymas, lei-džiantis tik kai-kuriose valstijose vergiją. Tas jau reišė, jog negrų vergija turės visur būti užlaiko-ma. Po šito šiaurinės valstijos pradėjo netik prote-stuoti, bet ir veikti. Linkolnas matė, į ką tas ju-dėjimas veda, ir jis su visa savo energija stojo už negrų liuosybę. Delei to, jis daug vietų apvažinėjo ir daug prakalbų pasakė, ir vis tai prieš tą vergiji-nį įstatymą. 1856 metuose jis jau buvo pastatytas kandidatu į Suvien. Valst. vice-prezidentus, ir nors rinkimuose nelaimėjo, bet apstus skaičius paduotų už jį balsų aiškiai liūdijo, kad jis vis darosi begalo populiariskas. Laikė šių rinkimų jis savo prakal-bas užbaigė šiais garsiais žodžiais:

„Taip, mės kovosime už liuosybę ir prieš vergiją kolei mus šalies konstitucija apgina žodžio liuosybę ir tol, kol neiškovosime, kad visoje šioje dideleje žemėje, po saulės spin-duliais ir po lįjančiu ant jos lietumi, išėitu savo darban tik liuosas darbininkas.“

Ir šie žodžiai nepasiliko tiktai žodžiais — jie buvo Linkolno gyvenimo tikslu.

Per sekančių porą metų Linkolnas apvažinėjo įvairiausias Suv. Valst. vietas, ar tai lekeijas skai-tydamas, ar tai prakalbas sakydamas. Tuom gi lai-ku jo draugai ir pasekėjai rengėsi išstatyti jį kandi-datu į Suv. Val. prezidentus, ką 9 gegužės 1860 m. jie ir padarė. Tai buvo šviesiausi jo gyvenime diena. 6 d. lapkričio tų pačių metų buvo rinkimai ir Lin-kolnas didele balsų didžiuma tapo išrinktas 16-tu Suv. Valst. prezidentu, nežiūrint į tai, kad prieš jį buvo išstatytas jo senas ir smurtus priešas, Mr. Douglas. Prieš užėmimą savo vietos, jis dar atlan-kė savo močiaką, kuri atsisveikindama su savo brangum Abraomuku, pasakė: „Jaučiu, kad prie-šai jį užmuš“. Ir motiniški jos jausmai ją neapga-vo...

Labai nepatiko pietinėms valstijoms, kurioje viešpatavo negrų vergija pasibaisėtinaime žiauru-me, kad Linkolnas užėmė prezidento urėdą. Iš ki-tos gi pusės, už jį labai užstojo abolicionistų parti-ja, kuri jau nuo senų laikų darbovosi už negrų pa-liuosavimą ir kuri dikčiai veikė šiaurinėse valstijo-se. Išsyk kelios pietinės valstijos atsimitė iš Suv.

Vals., bet paskui vėliau pakėlė atvirą maištą. Šiau-rinės valstijos nenorėjo kariauti, bet buvo priverstos ginti savo ir žmoniskumo teises. Spėkos pasi-dalino kuone į dvi lygias dalis. Žemiečių buvo kur-kas daugiau; bet už tai pietiečiai buvo daug geriau apsiginklavę, o išde žemiečių buvo tik gra-šiai. Pirmutinis susidurimas įvyko 14 balandžio 1861 m. Plačiai aprašinēt šią pilietiskąją karę mums čionai stokuoja vietos; skaitytojas ras tą kiekvie-name pilnesniame istorijos vadovelyj. Negalime išdėstyti nei kokią rolę Linkolnas joje lošė, kaip vyriausias karvedys ir Suv. Valst. prezidentas. Ši karė tęsėsi kelis metus ir iškarto buvo pradėję pie-tiečiai ingalėti žemiečius; bet paskui jau atbulai virto. Stebėtiniausia tas, kad senas Linkolno poli-tiškas priešas Douglas kažin-kodel omė su sykiu ir perkeitė savo pažvalgas ir stojosi už negrų paliuo-savimą bei pasidarė Linkolno artimiausiu draugu. Nežinia, kaip ilgai būtų tęsėsis ta karė, jei Linkol-nas nebūtų 1 sausio 1863 m. išleidęs garsią prokla-maciją, kurioji paliuosavo visus nelaisvius. Tų lai-kų raštininkai sako, kad joki plunksna negali apra-šyt, kaip pradžiugo visi negrai belaisviai. Jie Lin-kolną skaitė viršgamtišku žmogumi; jie į jį stačiai meldėsi. Suprantama, kad daugelis iš tų paliuosuo-tų 4 milijonų belaisvių stojo po žemiečių vėliava, ir pati karė ingavo tikrą tikslą — už liuosybę. Karė vis dar tęsėsi, kuomet atėjo nauji prezidento rinki-mai; bet Linkolnas didele didžiuma buvo išrinktas antru kartą (1864 m.). Ant galo vyriausias pietie-čių vadas, generolas Lee (Li), balandžio mėnesyje, 1865 m. likosi labai smarkiai sumuštas; po tam ir visa pietiečių armija sudėjo ginklus. Ši karė už negrų liuosybę Amerikai prekiavo apie tris miliar-dus dolerių iš valstybės išdo, neskaitant jau to, kiek šiaip jau turto buvo sunaikinta ir apie 300,000 žmonių gyvasių pražuvo. Vienok šiam nesuši-pratimui kartą ant visados buvo padarytas galas.

Apie Linkolną, kaip apie asmenį, mažai ka-galime pasakyt. Tai buvo augštas, liesas vyras; rambjos eisenos ir apsiėjimo, bet užtai labai minkš-tos širdies. Jam visų ir visuomet būdavo gailu ir jis visada visiems pagelbėdavo, jei tik galėdavo. Jis tokiu jau buvo ir sielininku, ir advokatu, ir prezidentu būdamas. Jis nors ir prezidentu būdamas, neskaitė save augštesniu, bet visada su visais lygiai apsieidavo.

14 balandžio buvo tautiška šventė delei tos ka-rės ir todėl Vašingtone tarp kitų pasilinksminimų buvo surengtas spektaklis Fardo teatre, kur tarp kitų žymesnių žmonių buvo ir Linkolnas. Teatras buvo pilnas žmonių, — ir, kada ant scenos ėjo indė-mi lošimo vieta, kuri prie savęs prikale visų atidžią, koks tai Booth, iš profesijos aktorius, įsėlino į pre-zidento ložą ir sovė į prezidentą. Kulka pataikė stačiai galvon. Žmogūdis numetė revolverį ir su-suko: „Lai žuva tyrana, Pietūs atkeršyti!“ ir lei-dosi bėgt; jam rods pasisekė ištrūkti, vienok už ke-lių dienų žmogūdyš tapo atrastas vienoje farmoje. Bet, kada jis nesidavė suimt, tai triobesis tapo pa-degtas, o jis pats peršautas. Iš rastų poperių Boothe lagamine, pasirodė, kad užmušėjystės plamai buvo seniai padaryti; tik vis buvo dar neišpildyta, nes konspiratoriai kažin-ko nesuitaikydavo. Planai buvo padirbti pietiečių dar prieš sumušimą genero-lo Lee.

Pašautas Linkolnas neilgai bebuvu gyvu; ryt-metyje 15 balandžio 1865 metų jis numirė. Turbūt nebuvu žmogaus, kurio būtų taip liandis apgailė-tavus. Visur matėsi nuliūdimas, verksmas ir de-javimai. Negrai iš gailėsčio ko klejot nepradėjo. Vi-si, — netik Amerika, bet ir visas pasaulis pripažino, kad mirtis tokio žmogaus, kaip Abrahamas Linkol-nas, yra pasauliniu nuostoliu ir liūdėsis del jo, yra viso pasaulio liūdėsiu.

Daugelis jo draugu reikalavo, kad jo lavonas būtų palaidotas Vašingtone; bet Illinois valstija joku būdu neužsileido; ji pareikalavo, kad lavonas geriausio jos piliečio išėtųsi jos žemeleje, kas ir li-kosi išpildyta.

Jo kūnas ilsisi Springfielde, tarpe geriausių jo draugu, su kuriais praleido geriausias savo dienas.
III—21—12. P. Norkus.

Ištikro Adomas turėjo tiesą manyti, kad tik jo pati yra gražiausi visame pasaulyje.— Senas Kūdikis, V. U.

„Teisybė yra svetimesnė, negu pasaka“, — gili būt delto, kad mes ją taip retai sutinkame.— Senas Kūdikis, V. U.

tų, o gimdykime: dorą, moraliskumą ir vienybę.

Lengva mums matyti kito darbą; bet savo darbus mes tankiai užmirštame ir nematome jų. Todeli, jeigu pasikėsiname ką nors užmesti ant kito, pirmiausiai gerai pasižiūrėkime patį ant savęs. Ir vėl atkartoju tą patį: nežiūrėkime suaurai į dalyką; vely jau mažiau veikime, o daugiau apsvastykime dalyką. Nerėkime iš visos krūtinės užsispuldami ant tų, kurie daro ką klaidingai, bet pasistengkime parodyti jiems dorą gyvenimą, duodami jam gerus pavyzdžius iš savo darbų. Nes gerus pavyzdžius matydami daug greičiau žmogus mums pamylės, negu žiaurių grumojimų pabijos. O kad tokia dvasia mūsų širdyse išaugtų, reikia vienas-kita vis geriau mylėti, geriau dorą auklėti. Tada užgims tarp mūsų broliška vienybė. O kada užgims vienybė, kartu prašvies ir laimingoji ateitis, kurios taip laukiame.

Vienybė, laikas tau šiandieną, Užgimt, išsklieti lapelius Ir kraut baltuosius žiedelius, Kad leistum giliausiai kamieną Ant mūsų dirvonų tėvynės. Mės senai to laukiame per dienas, Ir žadame mylėti kiekvienas. Nubodo mums tokios gadynės. Pavargom po miglas klaidžioti.

Ar girdi, vienybė, kad šaukiame? Ateiti veikiausiai maldaujam. Be tavęs mums sunku gyventi Išaugki didžiausia. Sakomis Apdengk mus plačiausia, kad būtum

Po tavim, ir varguos' nežūtum, Apgrįstum su rankoms savomis Ir būtum dėl visų motuše. Kad žiedus tarp šakų išleistum. Kas tamsos, paklydę apšviestum Tad vargas atrastų saulužė. Jo širdij plėtotus ramybė — O vaisiai išaugtų ant tavęs, Suteiktų malonės gaušybę. Vienybė! pajudink galybę.

A. Linkus.

NE SVARI AGITACIJA PRIEŠ ŽYDUS.

Lenkų laikraščių paduoda žinias, kad pastaruoju laiku Lenkijoje, ypač Austrijos pusėje, prasidėjo kokia tai apatinė ir nešvari agitacija prieš žydus. Kaip šitos agitacijos pavyzdį, priveda paplitusius lapelius ir dalinamus biuletinius. Lapeliai buvo pradėti platinti Krakovoje, kur vieną gražų rytmetį visų viešų ir privatinių mokyklų direktoriai pirmiausiai apturėjo sekančio turinio laiškelius, atspausdintus guminėmis litaromis:

„Lenkų žaliukai (szubrawcy) ir lenkų šunys!

„Mės žydai tuoj aus norime pašalinti iš šitų mokyklų kryžius; jei ne, tai išsaudysime jus, padaužos, kaip šunis, o mokinius imsimės nuodyti.

Šalin su kryžiais! Šalin su katalikų tikėjimu!”

Šitų laišku autorai nuduoda, būk jie esą žydai. Vienok aišku, kad tai darbas besąžinių provokatorių, kurie nori lenkų mokytojų ir liaudį sukurstyti prieš žydus ir išsauti žydų pogroma, kaip tas juodosios šimtinės „karžygiam“ nusisekdavo padaryti Rusijoje.

Prieš žydų velykas, šiomet, kaip rasiškoje, taip ir austrijokų Lenkijoje kažin-kokie niekadėjai amė dalinti traukiniuose važiuojantiems pasažieriams biuletinius, kurie labai panašūs į gelžkelio trečios klasės biuletus (tikietus)

ir ant jų išspausdinta sekantis tekstas:

„III. VAŽIAVIMO BILJETAS YPATINGU TRAUKINIŲ DEL PARCHU

i Egiptą Micraim Išvažiuot: „Purimo“ dienoje 1. balandžio: pėtnyčioje prieš „Szabes hagudol“, per „Erew Pesach“.

Kaina: 301 kronų (Suma žodžių: parch)

Pasarga: Važiuojant po bausme uždrausta išpuiti.”

Šie biuletiniai išspausdinta lenkiškai, bet du žodžiai: „Micraim“ ir „parch“ atspausa hebreiškoms raidėm. Iš viso teksto atrodė, kad žydams buvo grumota pogromu balandžio mėnesį. Ikišiole dar šito neįvyko, ant kiek pareinančios iš Europos žinios pasako. Bet aišku yra, kad Lenkijoje žydų klausimas priima jau nedorą formą ir kad žydų neapokentėjai rengia suirutę. Kyla ir kitas klausimas: ar Austrijos valdžia šito nemato, ar ir matydama nieko nedaro? Rasi austrijokams tas net papades kutena, kad jų nelabai mylimi lenkai ir žydai rengiasi tarp savęs pasipešti...

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Kaunas. 1912 m. kovo 24 d. buvo Kauno „Šv. Juozapo Darbininkų Draugijos“ paprastas dvi-nedėlinis susirinkimas, kuriam teko būti ir man. Apsilankė čia ir žinomas kuningas Prapolianis. Kai kuriems sąnariams paprašius, kad ką nors pakalbėtų, jis taip pradėjo: „Skruzdės po vieną išsisklaistę nieko negali svarbaus ir naudingo dėl savęs nuveikti ir prieš galingsnį pasipriešinti, tam kuris ką nors blogo nori padaryti, o susijungus į didelę kuopą arba draugiją netik liekasi kitų nepergalėtos, ale priešingai da užtikrina sau būvį ir ant toliau. Taigi ir mes sake, lietuviai imkime pavyzdį nuo skruzdžių; spieskimės į draugijas, kokios jos tik yra ir da galės būti, be skirtumo pažiūrų. bile tik lietuviška; ir turime daugiau atidžios į tai atkreipti, kad visiems vienodai turi rūpėti Lietuvos likimas ir ateitis. Gana jau mus išnaudojo žydai, prūsai, gudai ir lenkai; gana jau to pažeminimo ir išnaudojimo mus tamsių lietuvių. Kiti mus laiko už neapšviestus, nekulturingus. Ne, toliau jau taip negali būti. Mės turime būti apšviestais ir sąvšikais, o ne kokiais išgamomis, kaip tai nekarta davėsi atjausti iš puses tily mūsų brolių. Pažvelgkim į 500 metų atgal. Kokia Lietuva galinga ir tvirta buvo. Turėjo savo kuningaikščius, net ir vai nikotą karalių Mindaugą. Buvo Lietuva nuo Baltųjų jūrių iki Juodųjų. Nevienas svetimų viešpatijų valdonas galvas lenkdavo prieš galingą Lietuvą ir lietuvius. Gal paklauskit nevienas: kodel dabar Lietuva likosi tokia silpnutė, netvirta? O kas daugiausiai prisidėjo prie Lietuvos nupuldimu, jeigu ne patys lietuviai, išsižadėdami savo prabočių palikimų ir papročių. Nekartą užsigina, kad jis lietuvis esąs; jis nieku neprisideda prie lietuvių kilimo ir atbudimo. Pažvelgkim, kas dedasi Vilniaus gubernijoje, kaip tai Nočoj, Rodunėj, Ašavoj, Joniškėlyj ir kitur. Ar čia ne lietuvių apsilaidimas matos? O ypač po lietuvių kuningų prieš žiūrą, jų parapijose tas atsitinka;

o jie žiūri į tai per pirštus ant tų, kurie sukelia tokias betvarkes. Nei mažiausio pabaudimo kartais nebūna. Taigi, aš prašau jus, kad nebūtumėt storaižieviais, ale būkite tikrais lietuviams, tikrais tėvynainiais, ir visados save lietuviams pasirodykit, ir kas ką mums blogo nori padaryti, ar tai iš bažnyčios mus kalbą išvaryti, ar ką kitą tam panašaus, visada neturim apsilieisti ir neduoti, kad kas mums paniekintų. Ne, taip daugiau jau neturi būti... „Kas bus, kas nebus, o lietuvis vis nežūs“ — taip užbaigė kun. Prapolianis.

Manau, kad neprošalį buvo ir broliams amerikiečiams nors trumpai perduoti to įžymaus kuningo kalbą. Mat dabar eina didelė kova su lenkais šovinistais už slopinimą lietuvių kalbos Vilniaus gubernijoje. Todel ir kuningai net draugijų susirinkimuose agituoja lietuvius atstovėti už savo kalbą. Net ir kuningams lenkomanams uždrožia.

Tėmytojas.

NE TAS.

Šičia gyvena Pilypai gerai žinoma davatka — Valerija. Nieko sau senmergė, bet negraži. Nepikta, bet tie jos nusišypsojimai tokie kvaili.

Poterius ragsdavo ir mišias pirkto, kad tik jai Dievas duotų vyrą, bet čia, kaip ner — taip ner. Ikišiol mišias pirkdama sakydavo kuningui, kad perka už dūšias šysiuje esančias, o savo širdyje tą atnašą aukaudavo Dievui, kad duotų jai vyrą... O kadangi Dievas melagių nemėgsta, tai jos atnašą vėjai išdrakydavo ore... Dabar ji kuningui ant mišių padavusi pinigų ir tyli.

— Už ką atlaikyt? — kuningas paklausė.

— Kad Dievas duotų, ko aš geidžiu... — ji atsakė.

— Ko jau geisti pradėjai?... — Nesakysiu, kuningėli!

— Kodel gi jau?

— Taip — nesakysiu ir gana.

— Lig šiol sakydavai man viską. Turbūt iš kelio kas nori išvesti?

— Neišves jau mane niekas.

— Bet pasakyti turi.

— Nugi juk sakiau, kad Dievas man duotų, ko aš trokštu...

— Nesuprantu! Kai pas burtininką! Burtininkas atskleidžia kortas ir sako: — išsipildys tavo troškimai.

— Sudiev! Neturiu laiko.

— Švokšt — pabučiavo kuningui ir ranką ir išėjo.

Kuningas mišias atlaikė. Tos šventos atnašos garai nuo aukuro tiesiai kilo į dangų ir, kai migla nugulė palei Dievo kojas... Toji migla nutūpė paveiksle baltų raidžių, kurias skaitant tarėsi šia kokie žodžiai: „Davatka užsigėdė vyro“... Kadangi Dievui nepakliuvo po ranka kitoks, tai Jis Pittsburge iš kalėjimo pabėgusį jai nusiuntė. Greit padarė sutartuves ir nuėjo pas kuningą. Dvasiškasis tėvas, juos pamatęs, nusišypsojo ir tarė:

— Mat, mat!

— Ir aš nors sykį... — ji atsakė.

Nuo šio laiko ji laukė, kada ateis ta brangi ir šventa diena, kurioje ji ims šliubą. Na ir sulaukė. Aptvino aukuras žvakių liepsna. Senmergė galvą žolėms apsikailiusi ir plaukštą kvietkų rankoje nešina slenka prie alto-

riaus. Iš džiangsmo jai ašaros bėga per veidus. Paskui veselia: švilpynės ir birbynės tik užia.

Pagyvenęs vyras kelis mėnesius — pabėgo... Kokia tai baisi nelaimė!... Nabagė Valerija nespėjo nei apsidžiaugti. Per kelioliką metų Amerikoje bebūdamas ji buvo ir namus nusipirkusi. Dabar jai niekas nemalonu. Pagaliaus užėjo mintis, kad sudaužyti bliūdus ir šaukštus ir šokt per langą... Tačiau ji persižegnojo ir velnias nustojogundęs sau galą pasidaryti... O kad išlieti tulžį, ji nuėjo pas piršlį ir išplūdo visokiais žodžiais.

— Aš nekaltas, kad tu nemokėjai mylėti — atsakė piršlys.

— Tu man tyčia tokį intaisai.

— Šneka, kad tas tavo vyras vedęs su kita...

— Jėzus Marija! Ar teisybė?

— Girdėjau šnekant — tikrai nežinau...

— Jeigu teisybė, tai tas bjaurybė-gyvulus mano nekaltybę į purvą sunynė!

— Che, ehe, che! Nekaltybę... Pamėlynavusi stovi Valerija, akys pilnos ašarų, kakta susiraukus.

Kuodeikis gražiau atrodė, kada ji už pačios pasmaugimą buvo ant mirties nuteisė, negu ji dabar. Piršlys vėl prašeko:

— Ką dabar darysi?

— Nežinau. Nuo ko girdėjai, kad jis su kita vedęs?

— Neatsimenu.

— Ak tu varge, varge!

Piršlys jau gana buvo kietos širdies žmogus, ir tas į Valeriją žiūrėdamas beveik susigriandino. Tokią nelaimingą stovylą jei pamatytum muzėjyje — žinotum, kad tai reiškia gailestį-nusiminimą.

Parėjusi namo Valerija rado viešnią... Jai smilkt per širdį ir tuojau pašnekino:

— Kas tamsta?

— Girdėjau, kad mano vyras su tamsta apsidėdė! — atsakė viešnia.

Valerijos gijoslos numirė... Jai taip malonu buvo vyrą turėti, o čia ve, kokie šposai!... Kuomet Valerija paklausė pavardės — viešnia atsakė visai kitokią. Nuo to Valerijos širdis atsigavo, bet ūgis, veidas, plaukai — tinka...

— Kur jis? — paklausė nepažįstamoji.

— Jo ner — pabėgo.

— Nežinau, kur jis išvažiavo!?

Valerija atsiduso ir šniursėdama tęsė:

— Jis į darbą neidavo; sakės, kad kaip gyvas niekada nedirbės.

Negana, kad aš jį maitinau, dar duodavau ir ant išsigėrimo.

— Užtko mat paiką, — pertraukė viešnia.

— Vieną syk pareinu... Ugi ner... Išsikepau blynų, laukiu — ner!...

— Tai tas pats!

— Kad pavardė netokia.

— Jis perkeitė.

— Tai gana dabar!

Valerija verkia...

— Jisai vistik man priguli!

Su manim jau du vaiku turi, o tu viena!

— Aš ir gi jaučinosi moteris ir neilgai viena tebusiu... — atrėmė Valerija ir pridūrė: — aš tau paimsiu šluotą ir tu turėsi iš šičia nešdintis!

— Tu pasileidėle! — suukio viešnia ir toliau dėstė: — aš kelinti metai su juomi gyvenu ir tu drįsti savintis!

Valerija greitai šoko prie šluotos ir nusitvėrusi išsižiojo:

— Išėik!

— Aš tave areštuosiu! Tu paviliojai, begėde, nuo manęs vyrą!

— Aš šliuba su juom pašmiau!

— Ne. Turime eiti pas kuningą: jis pasakys, ką turime daryt.

— Gerai — eikim! — pridūrė Valerija.

Na ir abidvi nudrožė pas dvasiškią tėvą. Valerija, kaip sena kuningo pažįstama, pirmiau šnekėti pradėjo:

— Kas esi per kuningas, kad man su nežinomu pašlemėku davei šliubą?! Dabar atsirado jo pirmoji žmona ir nežinomą ką daryti!

— Su tokiais komplimentais ant gatvės, o ne čia! — atsakė kuningas, — ne mano priderytė mergoms vyras parinkti!

Nežinomoji žmona stovėjo pas duris. Paskui irgi atsiliepė:

— Tai ką mudvi turime daryt? Jis su manim gyveno kelis metus.

— Žinoma, bažnyčia turės sulaužyti antrą šliubą — atsakė kuningas.

— Sulaužyt! Mat koks! O kur jau aš dingsiu?

Valerija pradėjo balsiai verkiti. Jos ašaros iš akių ritosi ir krito ant aslos... Perpyko, kad kuningas neužtarė ir išbėgo.

Esant Valerijai darbe, parėjo jos vyras. Nors grinčia buvo užrakinta, bet raktą jie laikydavo priemenioje į ledų spintą indėje. Atsirakino jis duris ir švilpauja inėjęs. Jis žinojo, kad Valerija mėgsta klausyti dainas, todel prieš pareisiant iš darbo užtraukė:

„Pasakykit ponui vaitui, Kad papjautų greitai gaidį; Ponas vaitas vaitodamas — Pjovė gaidį raudodamas.

Pasakykit ponui vaitui, Kad iškeptų greitai gaidį; Ponas vaitas vaitodamas — Kepė gaidį raudodamas.

Pasakykit ponui vaitui, Kad suėstų greitai gaidį; Ponas vaitas vaitodamas — Rijo gaidį raudodamas.”

Trepais į viršų lipdama Valerija išgirdo tą puikią melodiją... Net jai širdis apsalo... Ji pasidarė, lyg pakvėiusi... Rankos nutirpo... Nuleido rankas ir stovi... Vėl greitai siautė per ją keršto audra ir ji prabilo:

— Kur buvai, padauke! — Kodel jau taip piktai

— O tokius žmones tik iškart!

— Tegų tiktai!

Drebėjo ji, lyg drugio krečia-ma... Ir dantis grieždama išėjo pas įješkojusią vyro nepažįstamąją moterį. Nuėjusi tarė:

— Jau yra tas niekšas!

— Yra!?

— Ką mudvi su juomi darysim?

— Aš nežinau — atsakė nežinomoji.

— Sudrąskyt! — suukio įniršusi davatka.

— Tai bjaurybė žmogus!

Jau abidvi drožia gatve... Per-rėmė jas kerštas nuo galvo viršio iki-pat kojų padų... Abidvi, kaip viena dantimis griežia...

Teisimas baisus!... Griebs pamačiusios, iškabins akis, išlaužys rankas ir testimpa...

Pradarė duris... Žiūri...

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

Ant ašarotų Valerijos skruostų pasirodė linksma šypsa... Nežinodama, ką daryt iš to didelio džiangsmo — paėmusi trenkė bliūdą į aslą.

Šliburis.

Kur tyrs upelis ramiai lūliuoja, Tarp medžių pūkščiai čiulba linksmai. Visur aplinkui pievos banguoja, Laukus apredė margi žiedai. Raiba gegutė anksti kukuoja, Jaunas artojas į sutartinę Slėnyje ardams linksmai dainuoja; Jausmo vainiką mylimai pynė. Tarp margų gėlių tą ramu būti, Gėrėtis kvapniais rausvų žiedų. Nuvargus siela persto vaitoti, Nejaug krūtinė sunkiu žaidy.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

— Ne tas!... — pasakė nežinomoji.

Aš vien's atskirtas toli už jūrių Nejauciu kvapnio margų žėdų. Nuliūdęs einu takais nelaimių, Siela prislėgta kalnais minčių. Tėvynė miela, šalis prigimta, Sveikinu tave jausmo ranka. Kelksiu likimą taip man nelemta Kolei braidysiu verksmo banga.

T. Klevelis.

SIS-TAS.

Kiek yra Chinijos gyventojų? Chinijos gyventojai buvo tėnykštės valdžios surašyti dar 1910 m., bet šitų surašų rezultatai tik dabar pabaigti suvesti krūvon. Šitie surašai labai indomų, nes ikišiolei nebuvo tikrai žinoma, kiek Chinija turi žmonių. Pasirodo, kad visa Chinijos liaudis susideda iš 439,214,000 gyventojų, kurie apskritai imant padaro beveik ketvirtą dalį visos pasaulio žmonių. Taigi chinų ant svieto yra begalo daug!

Seniausias ant svieto laikraštis. Tokiu laikraščiu po teisybės galima skaityti chinišką gazetą „Čing-pao“, kuri Pekine yra leidžiamą kaip valdžios oficialus organas, panašus rusų „Pravitelstvenam Viestnikui“. Tas chinų laikraštis neseniai šventė savo 1000 metų gyvavimo sukaktuves. Pekino karališkų palocijų archivuose da iki šių dienų užsilaike pirmųjų metų šitos gazetos egzemploriai. Tai yra gyvas šito laikraštinio „Matuzelio“ paminklas.

Pomirtiniai Tolstojaus išleidimai. Apie sausio mėnesį išėjo Rusijoje 3-čias ir paskutinis tomas L. N. Tolstojaus raštų pomirtinis išleidimas, kurį leidžia velionio filosofo dukte, Aleksandra Lvovna. Svarbjauisi iš šitų po jo mirties išleistųjų raštų yra šie: „Tėvas Sergijus“ (parašyta tarp 1890-1898 metų), „Ižanga į motinos istoriją“ (1894), „Bepročio užrašai“ (1894), „Chadži Murat“ (1896-1904), „Ir švieša tamsosje šviečia“ (1898-1901), „Po baliaus“ (1903), „Netikras kuponas“ (1904), „Alesius Puodziukas“ (1905), „Tėvas Vasilius“ (1906), „Nuo jos visos ypatybės“ (1910), „Chodynka“ (1910), „Gyvas lavonas“ ir kt.— Kaip žinoma, visas grynas nuo šitų raštų pelnas, sulyg velionio Tolstojaus valios, bus sunaudotas išpirkimui Jasnaja Poliana dvarelėio kaimiečių naudai.

Antonio Fogazzaro. Vasario 22 sukako metai nuo mirties šito italy romanisto ir apaštalo-moralisto. Tačiau kaip iš vienos, taip ir iš kitos pusės jis mažai tebuvo pažintas. Fogazzaro gyvenimas pilnas abejonių, religikų įješkojimų. Jis buvo dėl vienų „mystikas“, dėl kitų — „bažnyčios nevidonas“. Tikra kankenybė Fogazzaro tame, kad jis buvo tikrai ir giliai religiškas ir pėdraug nenorėjo nei trupučiuo minties galvon įsileisti, kad popežius galėtų būti svietiškoju valdonu, karštais žodžiais gindamas savo prigimtosios Italijos liusybę. Šitas tai ir sukeldino prieš F. intekminą dvasiškią; jo kningos pradėjo patekti į ypatingus „Indeksus“ (tai popežiaus Vatikane daromi draustinųjų kningų surašai); ant jojo referatų buvo uždrausta vaikščioti visoms ištikimoms avėlėms iš popežiaus ganomosios kaimenės. Didelį smūgį uždavė romanistui, jau 65-mečiui senukui, uždėjimas kanoniškosios drausmės ant jojo romano „Sventasis“. Jisai nusprendė apelinuoti į patį šv. tėvą, bet jo neprileido... Tada F. vienam momentui aprinao, surinko paskutines jėgas ir parašė „Leila“, kurioje tūli mato, būk F. atsisakęs nuo visko, kam pirmiau buvo galvą nulenkęs ir

Severos Laxotonas

yra tam tikras sutaisytas kudi- kiams, vaikams ir silpno kuno sudejimo moterims vai- stas nuo įvairių žarū ligų ir vidurių ligų

Pagelbėja virškinti, pataiso suru- gsius vidurius, labai sveltia būdu paragina kepenis veikti, reguliuoja laukan ejiimą.

25 centai.

KUDIKIS VERKIA

jis neramus, mėtosi, nemiega, todėl, kad nesveikas, kad var- to jį diegiai, kad skauda vi- durius, o visa to priežastis yra neatsakomas penėjimas. Ne- kenksmingas bet labai pagel- bingas nuo tokių ligų kudi- kiams vaistas yra

Severos Raminanti Lašai.

(SEVERA'S SOOTING DROPS).

25 centai.

Burną valiai užlaikyti, turėti ma- lonų kvėpavimą, sveikas dantų smegenis, gydyti kataro paliestus kvėpujamuosius organus ir juos sveikus palaikyti galima geriau- sial vartojant

Severos Antisepsol

25 centai.

Galimat gaut visur, kur tik yra aptieka. Reikalunkite tiktai su Severos parašu, ne kitokių.

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJI RAŠTAL

Penktas prisakymas. Drama vieno- je veikime. Parašė Br. Vargšas. Iš- leidimas L. S. S. A. N14. Philadel- phia, Pa. 1912. Pust. 23. Kaina 10c. Otec Konstantin (Kn. Oišauskas). Parašė O. Birmantaitė. Išleidimas L. S. S. A. N15. Philadelphia, Pa. 1912. Pust. 16. Kaina 5c.

LOWELLIO STREIKIERIAMS AUKOS.

Waterbury, Conn., Lietuvos Sūnų Dr-ja; J. Sheronas — 50c. A. Pau- laika, P. Gustainis, A. Muzikevičius, J. Antanavičius W. Žilincas, J. Čep- kauskas, A. Vilkas, Kaz. Mažeika, P. Šelvis, J. Marcinkevičius, J. Maske- liunas, A. Sannolis, J. Sabas, J. Ka- semekas, S. Mikulckas, J. Muzeikas — po 25c. K. Kazemėkas — 40c. J. Weckis, E. Kriščiūnas, J. Teresevičius, J. Navickas, M. Virbila, S. Zabasevi- čius, A. Gesinckas — po 10c. K. La- bazauskas, J. Paplinckas, — po 15c. J. Jesinckas, J. Šulzinskas, — po 5c. Viso labo aukų surinkta ir perduo- ta nuo Lietuvos Sūnų draugystės \$6.00. P. M. A. Buseckas.

AUKOS EMIGRACIJAI

Grand Rapids, Mich. Lietuvos Sūnų Dr-ja per J. Garnupis \$5.00.

AUKOS „AUSRAI“

Grand Rapids, Mich. Lietuvos Sūnų Dr-ja \$5.00.

AUKOS VILNIAUS NAMUI

Grand Rapids, Mich. Lietuvos Sūnų Dr-ja \$5.00.

KRASOS DĖZUTĖ.

A. Bernotui, Philadelphia:— Raštelį pasiuntėm p. Mikolainiui, kad pridėtų atsakymą. Tę ra tuokie dalykai, kurie būtina reikalingi sykiu atsakyti ir užbaigti tą del mūsų visai pašalinį interesą. J. Seintui, Vilniuje:— Rankraščiai parėjo. Lūkinėkite laiško. K. Jasiukaitiui:— Indomu, indomu! Pasiteiraisime, delko T-tai laikraštis pareina per Vilnių. Marksistui, Philadelphia:— Apie

tuos, kurie per T. M. D. vakarėli darė triukšmą nėra kas laikraščiuose raši- nėti: ar jie čiandėjo, ar jie kosėjo, visviena matosi jų nesveikata.

VISUOTINOJI ATSKAITA LAWRENCO STREIKIERIŲ SUSELPMUI

(Žr. „VL“ 13 nr.) Sv. Juozapo Draug. New Britain, Conn. per M. J. Ceponį \$8.05 Amburgio dirbtuvės darbininkai, Čėsnos skyriui, Baltimore, Md. 21.65 Iš šalies nuo kitų dirbtuvių darbi- ninkų surinkta Baltimore, Md. per J. Zebrauską 10.00 Lietuvos Politikos Klubas, Keng- sington, Ill. per „Laisvės“ adm. J. Undžių 22.80 Suaukota (nežinia iš kur) ir pri- siųsta per A. Olšeskį, Chicago, Ill. 10.00 Surinkta nuo Seatonville's, Ill. lie- tuvių per M. Kairį 5.45

Viso \$77.95 „Vien. Liet.“ nr. 13 paskelb- ta \$1,564.34 Taigi viso Lawrenceo strei- kiams prisiūsta iki 16 d. ba- landžio, 1912 m. \$1,642.34 Šioji atskaita begu yra paskutinė. Streikas yra pilnai užsibaigęs. Au- kos darbininkams nebereikalingos. Išskyrus bent tik reikalą, būtent au- ku rinkimą Ettoro ir Giovanitti bylos vedimui. Bet jas meldžiame siųsti tiesiog į Lawrenceo I. W. W. skyriaus kasininką: William Yates, 9 Mason str., Lawrence, Mass. — Mēs, už vie- nos kitos savaitės, pranešime „VL“ visuotinąją atskaitą lietuvų streiki- ninkų skyriaus, kiek lietuvų šeimynų ir pavienių maitinos aukomis, kiek pinigų jiems išėjo ir kiek lietuviai dar gavo iš centralės kasės. Manome, kad tokios apyskaitos bus mums lie- tuviams indomios. A. Ramanauskas, Lawrence, Mass. 16. IV. 1912.

"No Work-No Pay" The Workingman's Problem

Jis tik įsenino šaltį ir paskui turejo gulėti per savaites

DR. RICHTER'IO Pain-Expelleris

prašalys pavojingus susirgimus jeigu vartosi su laiku pagal nu- rodymų, ant dėžutės; 25c. ir 50c. už bonką. Ziūrėk ant Inkaro ir vardo ant dėžutės.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York. Richter'io Congo Pills yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

LINKSMA ZINIA!

Naujausi, indomiausi įdanti pa- veiksiai, iliustruotos dainos, deklama- cijos, spalvuoti šokiai ir daugybė do- vanų. Šitą vakarėlį parengia Simano Dau- kanto Dramatiška Draugystė, ir gerai žinomas lietuvis kinematografistas A. T. Račiūnas, 27 d. balandžio, 1912 m., subatos vakare. Salė bus atdara nuo 7-ny. Perstatymas lygiai nuo 8-ny. Šitas vakaras bus PALACE HALL, 89—93 Grand st, Brooklyn, N. Y. Va- karas nuo pat pradžių iki galui, bus pripildytas daugybe juokų. Dainos gerai žinoma solistė JULĖ PALKAUŠ- KIENĖ. Taipgi yra skiriamos 4-ros dovanos. Įžanga visiems po 25c. Užkviečia rengėjų Komitetas.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda groseris ir bučernė, ge- roje vietoje, apgyventoj lietuvių ir lenkų ir rusų. Norintieji susižinoti, kreipkitės šiuo adresu: 169 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

RESTORAČJA

Seniai visų lietuvių labai gerai yra ži- noma — ant pardavimo, biznes gerai einasi, geroje vietoj, Brooklyn, N. Y. Priežastis pardavimo, tai važiuojamas savininko į Lietuvą. Apie vietą ir kainą klauskite „Vienybės Lietuvninkų“ redakcijoje.

ŽODIS SKAITYTOJAMS.

Gerbiamieji „Vien. Liet.“ skai- tytojai, kurių prenumerata yra jau pasibaigus ir kurie aplaikėte paraginimo korteles, malonėsite atnaujinti, nes kitaip priversti būsime sulaukyti siuntinėje laik- raštį. Permainydami adresą, visuo- met parašykite aiškiai: vardą, pavardę, numerį, gatvės vardą,

miesto ir valstijos vardus. Pirma pažymėkite seną, paskui gi nau- ją adresą.

„V. L.“ Administracijos.

PRANESIMAS. Priėmiau nuo J. V. Paškevičiaus aukų \$7.25 „Jaunimo“ palaikymui ir pasiunčiau 4 d. sausio „Lietuvos Uki- ninko“ redakcijai Vilniui. J. J. Pauksztis.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Jurgio Jastramskio, gy- veno pirmiau Kanaloje (Canala). Da- bap nežinau kur. Kaz. Jastramskas, 956 Medo Ave., Scranton, Pa.

BEIKALINGAS TUOJAS

kningvedys-bookkeeper'is mokantis ves- ti sąskaitas į Lietuvos Vartotojų Drau- gijos sankrovą (kooperacijos). Atsišaukite laiškais ar asmeniškai P. Simonis, 101 Oak st., Lawrence, Mass.

BEIKALINGAS AGENTAS.

Tiktai teisingas ir darbštus žmogus bus priimamas. Gali padaryti lengvai nuo 25.00 iki \$50.00 per nedėlią. Užsi- emimas lengvas ir geras. Mokame al- gą gabiam žmogui. Ateik ar rašyk nuo 9 iki ryto iki 6 vakare. S. KOZLOVSKY 63 Park Row Room 1012, New York, N. Y.

Reikalinga lietuvių, mergina del tarnystos, mokestis nuo \$10 iki \$12. Dasižinokite ant adreso. 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Didelė Proga.

Reikalingo merginos, lietuvių, ne- turinčios patyrimo prie mašinų darbo. Mes mokame kol išmoka siunti ant mašinų. Darbas ant visados šiame di- deliame fabrike. SALANT & SALANT, Union Ave., Cor. So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ AGENTAI

- ELIZABETH, N. J. Dom. Boczkus, 211th st.
- GRAND RAPIDS, MICH. J. Garnupis, 1411 N. Front st. Z. Urbanavičius, 204 Quarry St. Jonas Brazaitis, 581 Broadway.
- HOLYOKE, MASS. K. P. Šimkonia, 7 Columbia st.
- KENOSHA, WIS. M. K. Petrauskas, 415 Middle st.
- LAWRENCE, MASS. A. Ramanauskas, 99½ Oak st.

MONTELLO, MASS. B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J. V. Ambrzevičia, 178 Ferry st.

NEW BRITAIN, CONN. V. Alksninis, 79 Beaver st. J. Mažeika, 27 Comerton st.

LEWISTON, ME. K. Vilaniškis, Box 36.

NEW YORK CITY. J. M. Danielius, 315 E. 29th st.

PATERSON, N. J. A. Varaškevičius, 70 Lafayette st.

PHILADELPHIA, PA. A. A. Pauža, 1332 So. Water st.

RUMFORD, ME. J. A. Kalvelis, 222 Pine st.

ROCHESTER, N. Y. P. Petronis, 211 Joseph ave.

SCRANTON, PA. J. Petrikis, 1514 Rose ave.

SO. BOSTON, MASS. N. Gendrolis, 224 Athens st. J. J. Stropus, 30 W. Broadway. K. Jurgelūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN. K. Ch. Kazemekas, 755 Bank st. A. J. Povilaitis, 804 Bank st. M. Alyta, 13 Congress ave. J. Zemantauskas, 789 Bank st.

WORCESTER, MASS. M. Paltanavičia, 15 Millbury st. Jos. J. Kalakaukas, 121 Green st.

RAYMOND, WASH. Ed. Blaškevičia, Box 453, BALTIMORE, MD.

BROOKLYN, N. Y. J. Ambrzevičius, 120 Grand st. P. Pilėnas, 120 Grand st. A. J. Jankaukas, 65 Hudson ave. J. B. Ambrozaitis, 207 So. 1st st.

BOSTON, MASS. Julius Bukantis, 77a Endicott st.

BRIGHTON, MASS. F. S. Šimanskis, 32 Lincoln st.

CHICAGO, ILL. P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave. J. Ilgandas, 1613 So. Halsted st. M. J. Damijonaitis, 3252 S. Halsted st. Wm. Plišas, 942 — 32nd Pl. John Sinkus, 1613 So. Halsted st. Jos. Laukis, 3001 Farrell st.

SO. CHICAGO, ILL. S. Kvietkauskas, 8602 Muskegon st.

CLINTON, IND. J. Skinderis, R. F. D. No. 1, Box 35 A.

CAMBRIDGEPORT, MASS. P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

NEGREITAS PROGRESAS.

Neįtikėtina pamažu progre- suoja žmonės kaikinuose atvė- juose.

Prietarai ir tinginystė laiko žmones atzagareiviais. Kaip ma- žai jie žino apie savo loną ku- ną, apie naudingus ir blėdingus papratimus! Daugelis gerai žino, kas jiems kenkia, bet nenori to išvengti. Jie privalėtų bent ži- noti, kaip blėdį galima greit pa- taisyt.

Iš visų blogų papratimų yra blogiausi nenumieruota valgy- mas ir gėrymas. Kad sugrąžinti sugedusiam pilvui jo paprastą veiklumą, nieko negalima geres- nio rasti, kaip Trinerio Ameri- koniško Kartaus Vyno Elixiras.

Jis išvaro viską blėdingą iš gromuliavimo organų, sustiprina vidurius ir reguliuoja visų orga- nų veiklumą. Jis turėtų but vartojamas visose pilvo, jaknų ligose. Aptiekose. Joseph Tri- ner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

VISIEMS DEL GEROVES!

Mūsų viengėniai skaito visokius raštus, kaip men- kesnių, taip ir geresnių ra- šytojų, bet tankiai atsita- lko, kad randasi suvisai ne- suprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jo- kiu būdu negalima suprasti. Todėl mes kiekvienam pata- riame nusipirkti *Svetimų ir nesuprantamų žodžių žody- nėlį*, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susiti- kus nesuprantamus žodžius.

Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co. 120 Grand s. Brooklyn N. Y.

VISŲ ATIDŽIAI!

Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

- Mūsų uždavinys \$1.00
- Slaptinga žmogans didybė .. 40
- Mirtis ir kas toliaus 30
- Gimdymo slėpiniai 40
- Žmonijos kelias 20
- Visatos saranga 25
- Likimo kilmė 50
- Apsišvietimas 40
- Kur protas? (vieno veiksmo komedija) 25
- Piktoji gudrybė (vieno veiks- mo komedija) 25
- Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija) 25
- Tėviškė (vienveiksmis drama- tiškas veikalas) 25
- Kuri norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu: J. J. PAUKŠTIS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

\$100 CASH. Indėkite tuoj savo suėdijimą ant 80%. Nepralaimėsite niekados!!!

Minklė 105.

Išguldyk šitą minklę indedant mums nuo 31 iki 39 in kiekviena ratuką, kad išėity, sudedant kiekvieną pusę, gautume 105. Šis numeris tur nepanaujinamą. Iškirpkite šį išrišimą, pasiųskite ar atneškite in offisą, o mēs duosime Jums kre- dito čekį ant \$100.00, kuris bus skaitomas po mos mokesties ant dviejų lotų mūsų nuosavybės.

Mūsų lotai, kuriuos mēs parduodame pigia kaina (price) ir ant lengvų išmokėsčių randasi netoli, tik 5c. iki Paterson ir Passaic, 11c. iš New York. Mūsų lotai randasi netoli tukstančių fabrikų ir neužilgo pakils vertė ir mēs užtikriname, kad jūsų pinigai pakils ant \$80%.

Mēs paduovosime Jums stubą ant pigių išlygų ir lengvų išmokėsčių, nežiurint kad Jūs ir lotai dar neišmokėti. Nė viena kompanija jums to negali duoti. Šis dalykas didelė gerovė del žmonių. Gyveni už miesto, su mažais kaštais gali davaziuoti miestan.

Netrotiki laiko, pirk dabar jei nori gerai indėti ir turėti naudą, tik žiu- rėkite, dėdami bankon Jūs gaunate tik 4 . Su tokiu mažu pelnu Jūs ne- pagerinsite savo buvio. Bet indėjį in žemę geroje vietoj galite tapti turtingais. Daugelis savininkų namų pastojų taip turtingais turėdami išmo- kėta, nutraukė nuo savo gyvenimo ir susiėdino užmokėti, užmokėję dar turi dubeltavą pelną.

Mēs atkartojame, neleiskite laika, bet jei Jūsų mįslys teisingas, mēs pagelbėsime pirma mokestia \$100, bet mēs jus nuvesime parodyti ir iš- rinkti lotą. Prekė loto \$175. Mokestis labai lengva.

Tiesos atminimui mįslio:

1. Atminimas turi but prisiūstas į 15 dieny.
2. Mēs neduosime daugiau kaip vieną kreditą kiekvienam žmogui.
3. Mēs neduosime dovanų jaunam.

Rašyk ar pats atvažiuok.

HOME ASSOCIATION
63 Park Row, Room 1012. New York City.

DIDIS GYDYTOJAS Dr. IGNOTAS STANKUS M. D.

Gydo pasekmingiausiai visokias li- gas: vyrų, moterų, vaikų ir daro vi- sokias operacijas. Su geromis lekarsto- mis jo paties sutaisytomis. Dr. Igno- tas Stankus jau gimtas žmoniu išgydė katrie paliko ant visados sveikais, lin- kams ir jam dėkingi. Jis yra **Vie- natinis Tikras Doktoras Lietuvis** Phi- ladelphijoj, pabaigęs daktariškus mok- sius Indianos Universitete ir baigęs di- džiuju daktaru mokslą. The New York Post Graduate Medical School and Hos- pital.

Iš Daugelio Padėkavonių Kelias Cia Patalpiname.

Aš Jurgis Lukoševič, 128 E. Superior st., Chicago Ill., buvau labai slabnas ir turėjau kosulį, net buvau pametęs nodėją buti sveiku, bet ku- mo met atsišaukiau pas Dr. Ignotą Stanku, jis už pirmo prisuntimo gyduo- liu mane išgydė. Dėkavojų širdingai ir siunčiu \$ 2.00 dovanu gastiščiaus. M. Navickis, 5 Lincoln st, Brighton, Mass. rašo taip: Rašau šlandien laiška daktarui Ignotui Stankui su dideliu linksnumu, kad man sugrū- no sveikata. Labai dėkavojų. Skausmuo krutinėje, strėnosse ir sunkus kvėpavimas jau sustoję, spuojai ir plėtmės nuo veido baigia gyti

Širdingai dėkavojų aš Jonas Požėla savo tautiečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydymą angariškus guzus kakle ir sugrąžinimą vyriškumo 1601 Winter st., Philadelphia, Pa

Turiu daugybę padėkavonių nuo merginų ir moterų už išgydymą nuo nereguliarišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu, skaudėjimo strėnu ir koju. Čia padėkavonės patalpinatos su daleidimu pačiu Igoniu. Kiti visi yra užlaikomi slapybėje.

APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI.

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlmo sąnariu, kaulu, strėnu ir šonu; nuo visokių ligų, užkietėjimo ir nedirbimo viduriu, išėrimo, kuno nie- žėjimo, visokiu spugiu, dederviniu, slinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo ilgos širdies, inkstu, plaučių, kėpenų. Nuo visokiu nervišku ligu, ne- uralgijos, drėbėjimo sąnariu, nemiegiojimo ir išgydžio, nuo greito nullimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokiu slogu. Nuo visokiu už- krečiamu lytišku ligu ir visokiu kitokiu nusilpėjimu sveikatos. Taip gi nuo visokiu moterišku ligu, skausmingu ir nereguliarišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu ir gumbio ligu.

Visi ligoniai kreipkitės pas daktarą Ignotą Stanku ypatingai arba laišku be skirtumo, kaip toll gyvenate Amerkoj, Anglijoj, Kanadoj ir kitose ša- lyse, o apturėtis širdingą rodą ir pagelbį.

DR. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad st., Philadelphia, Pa.
Offiso } Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare.
Valandos } Nedėliomis nuo 1 iki 4 po pietu.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslių Amerikoje. Užlaikome visokių gatunki APERATUS. Parduodam ir randuojam labai pigiai su vi- sokiais Elektrikiniais ir Gaziniais Intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1.000 ratų filmos. Importyčių iš visų šalių svieto, speciališka turime padarg daug Lie- tuviškų Illustracijų del Dainų, Deklamacijų, Referatų ir Pralektijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsimitat arba nori užsi- imti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie: American Film Exchange
A. T. Račiūnas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

Telephonas: Greenpoint 8.

Daktaras A. Szlupite-Jankaukiene.

gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Telephonas: 3254—T—Market.

Daktaras Jonas J. Kaškiaučius

Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas, pagelbsti prie gimdymo.

VALANDOS: Nuo 9—12 ryt, nuo 6—8 vak.

88 Jefferson Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

Kirpėjai ir Sluostė- šios knygos MOKSIAI- KAI SUITAPYTES PAGAL SVOUS SVALES PRINTAS TIESAS SE DUODA PILNA PAKUOJIMAS SEKANCIO DALYU ETROS PRANO- PISTEJE ESMA MIE- RUI PAZEJIMA KVORNU IR KIRPIU VYTESKIU IR MOTERISKI DRAULIU APPARATU MURNO SKALDIU. PRIE KIE- VIKOS SALS.

Joseph Topilis & Co.
135 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktorai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS

veselioms, krikščionims ir šlap pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatingai ar per telephoną.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos piliečių.

Kningute lietuviškoj ir angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, Klausimai ir atsakimai išsimant popieras, Suvienytųjų Valstijų konstitucija, Neprigulmybės deklaracija (ir) Konfederacijos straipsniai. Lietuvių Amerikos Ukėjų Klubas, matydama kad yra reikalas kiekvienam tapti piliečiu šios šalies, išleido šią kningelę savo trisus. Kningelės čienia tik 25 centai. Todėl norintieji gauti šią kningelę turi po draug su užsakyti prisijūti ir 25c. krasos ženkleliais arba per Money Orderį. Adresuokite.

ETHUANIAN-AMERICAN CITIZENS CLUB

372 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

PRANESIMAS.

Siuomi pranešame visuomenei, kad šiomis dienomis važinėš mūsų agentas P. Petronis po šias vietas: Niagara Falls, Buffalo, Batavia, Syracuse ir kitas, po New Yorko valstiją organizuodamas TMD. kuopas. Todėl galite pas jį užsirašyti „Vienybę Lietuvnišką“, duoti užsakymus ant kningų ir apgarsinimų ir klausiti patarimų apie siuntimą pinigų ir pirkimą laivakorėjų (šifkorečių).

J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis

Kaina 75c.
Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

TEATRALSĖKOMS DRAUGYSTĖMS, KUOPOMS IR ŠLAIP VISIEMS ŽINOTINA.

NUO DEGTINES

Tik-ką išėjo iš spaudos gražus gr. Levo Tolstojaus veikalas „Nuo Degtinės“, dviejų veiksnių komedija, vertė V. K. Rėk. Išleido „Tėvynė“, kaina 10c.

- Kiekvienam reikia turėti ir sekančios knigos:
- Budas Senovės Lietuvių, 217 pusl. kaina 50c.
 - Lietuviška chrestomatija, 176 pusl. 40c.
 - Diedai ir Gražina, 61 pusl. 25c.
 - Europos Istorija, 319 pusl. 25c.
 - Gipsinis Jotis, 38 pusl. 15c.
 - Jonas iš Kempės ir Šilka, 23 pusl. 10c.
 - Konradas Valenrodas, 24 pusl. 15c.
 - Kražių Skerdynė, 77 pusl. 15c.
 - Kun. Aleks. Burba, 29 pusl. 20c.
 - Kelionė į Europą, 52 pusl. 10c.
 - Kuomi žmonės gyvena? 56 pusl. 15c.
 - Naktis Edwardo Youngo, 21 pusl. 10c.
 - Našlaitė (drama) 10c.
 - Petras Žemaitis, 69 pusl. 20c.
 - Padėjimas Lietuvių tautos (rusų kalba) \$1.00
 - Dirva, 123 pusl., 1898 m. 75c.
 - Politiškoji Ekonomija, 84 pusl. 25c.
 - Rojus ir Pažanga, 111 pusl. 35c.
 - Girnikas-Pašakarnis, Begėdis, Jonas, 25c.
 - Pražuvo, 16 pusl. 10c.
- Šitas ir kitokias knigas užsiskaitant kreipkitės žemiaus nurodytu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kningiaus vardu:
- A. B. STRIMAITIS,**
307 W. 30th st., New York City.
- PASARGA:** SLA. nariam viršminėtas kningas parduodame už pusę čienio.

Didžiausias Pasaulyje Teatras

Hippodrome.

ant 6th Ave., tarp 43 ir 44 gatvių.

Siemet stato ant scenos vieną labai dailiai sutaisytą spektaklį „Aplink Svieta“. Būti New Yorke ir neaplankyti Hippodromo, reiškia būti Romoje ir nematyti popežiaus. Lešia kasdien po pietų nuo 2-ros ir vakarais nuo 8-ių. Geriausios sėdynės \$1. Augščiau — pigiau.

Bukie Vyras!

Ruptura, Varicocele, Prapuolę pajiegos, Užtrūcintas kraujas

ATIMA JUMS VYRISZKUMA

Bukie Išmirtingas. Liki Sveikas.

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo! Išbandyta per 30 metų! Be peilio ir vaistų! Išrasta per mane!

Naudojamas tik mano ofise! **PRASARGA!**—Darbininkai, katrie pas mane dirbo, gal sakyti kad jie žino mano metodą ir pagal jį gydo be operacijos, jie gal ir pamegdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Ofise.

Aš nedrukuoju jokių ligonių gromatų kadangi atsilankymas į mano Ofisą parodys jums, kad turiu daugybę gromatų nuo ligonių iš visų šalių pasaulė, kurie tapo išgydynti.

Prisiųsk 2c. markę už knygutę padabintą paveikslais apie Rupturą.

Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St. Wilkes-Barre, Pa.
Galima susikalbėti lietuviškai-Jenkiškai.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čiebia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Autanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje saliuonas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, sliadaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stabelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exemplorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Nauja Krautuve

Atidariau naują krautuve visokių

Vyriskų Drabužių

KAS TIK VYRAMS REIKALINGA. Kaip pavasarių taip ir vasarių. Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

Peter T. Markevich
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R.

Vienatinis ir Geriausias Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

Skaitykite atydziai! Nesiduokite apgautinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius suveda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei nėtikrojo bankieriaus reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorėjų kainų. Atsakinėju greitai, o patarnimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

Juokkis per visus metus!

Užsirašes „TARKA“ nuvalkysi nuo savo kaktos visas rankšles. Turėsi juoko, kada tik atsiminsi, kaip „TARKA“ perleidžia per savo brazdinį visokius ištvirkėlius ir liurbas.

Gražių giesmelių su gaidomis Juokingų uždavinių, šaradų. Pilna karikatūrų, juokingų paveikslų. Tik vienas dol. metams.

Adresas: „TARKA“, P. O. Box 895, New York City

Prašome parsisiųzdinti 1912 metams mėne snį leidinį

„Teatrą“.

„TEATRAS“ eina knygutėmis po 32-64 puslapius už mėnesį.

„TEATRE“ spauzdinama taip originaliai taip, ir verstiniai, jau dramos cenzuros leistieji vaidinti, scenos veikalai.

„Teatro“ kaina: Lietuvoj ir visoj Rusijojej 3 r. metams. Užsieniouose 4 rb. metams.

„Teatro“ adresas: Vilnius, 2-oi Ponomarski N 14. „Teatro“ Redakcija.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Šifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkė Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kai turi keleivis apsaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežį.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos: šiokeims dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Sinčiamė pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą. Teipgi išmainom ant rusų ir vokiškų. Parduodam Tikiėtus ant geležinkelijų ir pietines ir vakarines valstijas. Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejentainus dėlei žemės ir kitokių priklausantų savasčių. Tą viską darom su Konsulio palidijimu. Užsimame provomis Europomis ir Amerikoniskoms išskolektavojime mokesčių. Darom daviernastis, išliekom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvnišką“ Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškam rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMA

Pagal prof. Blimčeli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pustl. 74. Kaina 15 cent. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokia svarbia rolė lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fiziškai ir protiška; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiekiamas tik pašvenčiant kasdieną po dešėtką minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apsaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, šaltėtuvinė A. Vėgėlės. Pustl. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakilių darbų, kaip istoriškos apysakos. Francūzus pakelė apysakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė anglai išmintingame patriotizme ačiu istoriškiems romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi istoriškių apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas“ yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaite.

PAZVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikony romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pustl. 350. Kaina \$1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuotų tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančių prakilių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitys žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasties kiekvieno lietuvių kningynėlyj.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Mūs, aptiekorius yra Lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieskote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją gera roda parodys apturet. tikrą kelią in sveikatą. Musu aptiekoriaus

SU PAGARBA **FRANAS URBONAS**
151 Metropolitan Ave. (o r. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laiškn.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tanki ir kietoji, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs ranką kaip čemodanėlį, gali nešti kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Mano gyvenimo Ofisas atidaras **DIENĄ IR NAKTĮ.**

213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVĮ

LIETUVIŠKAS

RATTLESNAKE LINIMENT

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant sviesto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENGŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pastelbėti, neįšokk rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžiolus savo priepuolį, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaujamas tikrų, gryną ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumeratą kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverių meto 65c.

EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusose 15 markių.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvėpentis cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitynų ir veselųjų. Nepamiršk šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

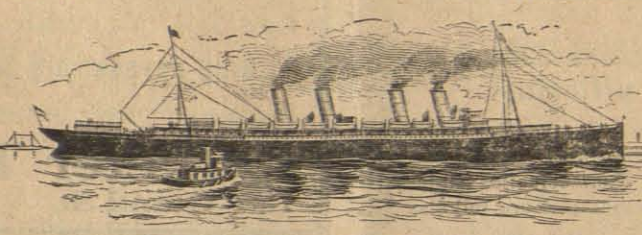
Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

NEW YORK STEAM EXPRESS STEAMSHIP LINE WILHELM OERSSER.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsižvelkia

Seniausį Bankinį Namą. Uždėta 1848 m.
\$100,000 (šimtas tukstančių dolerių) yra mūsų kauceja sudėta į rėdišką kasą. Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išsainome pagal kursą. Pinigus primame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šiportas parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų ir iš Krajų už pigiausią kainą. Pasportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname. Daviame pasdarome pigiai ir visas kitas reikalavimus popierius su palidijimu Konsulio. Atjieskojimą dalių atliekame knuotėsingiausiai.

Atidarytu: kas dieną iki 6 vakare.
Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

Subatoje iki 8 val. vakare.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksmą Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50. in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
320-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laidotuvių, keleiviai visados bus užganėdinti.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis švieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$30,000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausias mašinos. Ji yra su universaliais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierį 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišenėje. Ji yra netikiai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant sviesto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENGŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pastelbėti, neįšokk rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžiolus savo priepuolį, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaujamas tikrų, gryną ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ
Plymouth, Pa.

garsų dirbėjas „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždribto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant sviesto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudičių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypačingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet ne nesigailėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europos keliaujančiams. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebūdingai perdavinėja bagažų ir perveža pasažiorius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo, Tiesiai į Sorantona ir Angliją Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.

Tarpe visų vietinių Punkty nuolat yra ir parankus susinešimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.

103 So. 2-nd Str., kamps Berry Str.

Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudičių. Specialistas prie ligų chroniškų (įsisenėjusių).

Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakarė nuo 6 iki 10.

Tel. 651 Greenpoint.

Daktaras Jonas Misevičia

VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiame Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

Nepamiršk Tautiško Nam!

Erta, daili salė mitynams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinai, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Galybe Mokslo!

Nors esi silpnas ir tavo sveikata suklurusi, esi nuvargęs, o ligos nesveikamai kaip akmuo slogina, skausmai iš viršaus ir vidurių vargina ir jautiesi kaip sumankytas, tad bereikalo nustoti vilties linksmo, laimingo gyvenimo.

Kad ir gydytisi su kokiais prietaisais, be vertės, patentuotais vaistpalaidais, kaip ir pas bemokslus daktarpalaidius — šulerius ir delei humbergo X Rei, su kuom jokios ligos negali surasti. — Žinoma, kad tokie negalio išgydyti, bet dar arčiau padarė ir ligų labiau užsėdinti.

Bet kad tikrai nori pastoti sveiku,

Tel. 651 Greenpoint.

Daktaras Jonas Misevičia

VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiame Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsilima varymu provy visuose teismuose.

Ofisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
Residence Bell 47
Peoples 1100

PATENTS

promptly obtained ON NO FEE. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. Free report on patentability. All business confidential. **WARD-BROOK FREE.** Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 200 other subjects of importance to inventors. Address, **H. B. WILLSON & CO.** Patent Attorneys Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

tad kreipkitės prie tikros Galybės ir Mokslo Daktaru, in Philadelphia M. Klinika, nes čionai netik teisinga, augšto mokslo daktariškų rodų apturėsi, bet ir geriausias liekarstas, ypatingai prie kiekvieno ligos apsiereikimo pritaikytas, kurios tik randasi ant sviesto ir žinomos kaip geriausias, iš visų šalių augabentis į Klinikos Laboratoriją, o busi išgydytas ir džiaugiesi gera sveikata kaip ir gausybės širdingai dėkavoja D-rui Klinikai.

Iš daugybės, pagal prašymą, nors keletą vardų talpinasi:

Mr. Jonas Perančikas, 515 Andrews ave., Youngstown, O. Mrs. Barbara Beleckone, 906 Walnut st., Racine, Wis. Mr. Jos. Gušlis, 534 Clinton ave., Rochester, N. Y. Mr. Jonas Ausevici, 907 N. 3rd St., Philad'a, Pa. Mr. P. Horstavič, 723 Hancock st., Philad'a, Pa., Mr. J. J. Makauskas, 413 E. 8 st., Kewanee, Ill., ir daugybės kitų išgydyti nuo visokių ligų.

KAIP DAUGELI, TEIP IR TAVE GALIMA IŠGYDYTI, Be PEILIO, Be OPERACLIOS.

PHILADELPHIOS M. KLINIKAS užvedė daugybės naujų liekarstų, išadimų ir pagerinimų, teip kad kitur niekur geresnių liekarstų negalima gauti. Čionai, apant kitų, yra gausu specialistas daktaras nuo vyriškų ligų.

JEIGU negali pribūt asabiškai, tai parašyk lietuviškai kas kenkia, o gausi rodą, pamokintus, reikalingas liekarstas ir ant vietos namieje išgydydysi. Apturėsi tikrą sveikatą pagalbą nuo visokių ligų, kaip VYRAL teip MOTERYS, bet kurios tik varginimi užpula: kaip šviežiu, teip užsienėjusių, kaip ir nuo tų, ką kiti daktarai nesumanė išgydyti. Kreipkis drąsiai, neklaidžiot, šiom adresu rašt:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.
Valandos kasdien nuo 10 is ryto iki 4 po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 3 p. p.
Dėl labo Lietuvių Ph. M. Klinika išleido labai naudingą, naujausią daktarišką knygą "Daktaras" bei mokslas apie sveikatą. Ta knyga kaip vyrams teip ir moterims būtinai reikalinga turėti ir perskaityt. Tik viską dažniau, kaip tą knygą perskaitysi. Kad tai visuomenės naudai išduota, kiekvienas apturėsi tą knygą dovana, kuris tik prisėd 4 e. markiems už pristuntimą.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kamps Wythe ave.)

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiškiti guodintiems Kunigams ir guodintoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milisausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvėpianti cigarai.

Keleiviai vistiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamiršk šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priesai Central Dypą

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00.

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.

Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio..... 10 c.

Aritmetika mokiniuisi rokundu, su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.

Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1103 W. Williamsburgh

WHISKEY

PRIETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.